

(SZEVEDI KATOLIKUS TUDÓSITÓ)

Előfizetési ár:
Egy évre 2 P, vidékre 2:40 P.

Megjelenik minden hónap közepén

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szeged, Dugonics-tér 12 (Kat. Ház)

UJ KONTOSBEN — UJ CIMMEL, DE A RÉGI CÉLKITÜZÉSSEL

Aki nem ismeri a „KATHOLIKUS ÉBREDÉS”-nek Szegedi Katolikus Tudósítóvá való átalakulásának körülményeit, az csodálkozással veszi kezébe az új formában és ismét új névvel megjelenő lapunkat. Pedig nincs csodálkozni való. Ez a címváltozás nem más, mint igazolása annak, hogy a mély lelkiségből és elgondolásból megindult eszme mindig lerázza magáról a lényegét és igazságát eltakaró törekvéseket és újra követeli jogát.

1921 karácsonyára lepte meg Szeged város és az Alföld katolikusait P. Bús Jakab S. J. az ő nagyszerű meglátása s mély elgondolása alapján a „KATHOLIKUS ÉBREDÉS”-sel, A kommunizmus zürzavara után még helyesen nem látó és tapogatózó alföldi katolikuság elé tárta az Alföld problémáit. Amint havonként egyszer megjelenve rámutatott azokra a helytelen állapotokra, melyekben a magyar nemzet őseréjét tevő alföldi magyarság vergődik s különösen az elhanyagolt vallási élet megújításának szükségességére, folyton nőtt azoknak száma, akik érdeklődéssel fordultak a bátor szóval, egyenes nyíltsággal megírt ujság felé. A harmadik évfolyamba lépő lapunknak már hetenként kellett megjelennie s az előfizetők száma vidéki lapnál hihetetlen számra szökött föl: kettőezret meghaladta s Budapesten az ujságárusoknál hetenként többszáz fogyott el. Hatodik évfolyamában 3000-nél nagyobb példényszámban jelent meg.

Ez alatt a hat év alatti céltudatos munkának és propagandának voltak eredményei az alföldi katolikus nagygyűlések: Szegeden, Kecskeméten, Gyulán, Kiskunfélegyházán és Szentesen és az a számtalan katolikus nap, amelyet kisebb városokban és községekben tartottak meg. Ezen gyűlések üdvös eredményeit ismerik régi előfizetőink, ezekről részletesen nem szólunk.

A hatodik évfolyam után átvette a lap vezetését és szerkesztését a belvárosi plébánia s keretét Szeged város területére korlátozta. Nyolc évfolyamot ért meg a Szegedi Katolikus Tudósító címen tovább folytatott lapunk, mikor visszakaptuk annak vezetését és szerkesztését. Mindjárt az első pillanattól kezdve éreztük, hogy nincs értelme a mai gyors technikájú sajtóvilágban, mikor nemcsak az országnak, de Szeged városának is van naponként megjelenő katolikus orgánuma, hogy a Szegedi Katolikus Tudósító tovább is megjelenjen, különösen egyhavi időközben.

A szegedi AVE (Anyaszentegyházat Védő Egyesület) mely az Alföldön kiépített kapcsolatai révén ezután is irányítani szeretné az Alföld katolikusainak célkitűzéseit, megmozdulásait, bár éppen most dönt ki közülünk az Alföld problémáinak fölfedezője, az alföldi gondolatok irányítója P. Bús, de még az ő elgondolásai szerint elhatározta, hogy visszatérünk 15 év előtti célkitűzésünkhöz: az Alföld lelki, szociális és gazdasági problémáinak ismertetéséhez s az ezen problémák helyes irányításához, esetleg szükségessé váló megmozdulások szervezéséhez.

P. Bús elköltözött közülünk, az örök hazába, letette a tollat, de azért nem szünik meg irányítani bennünket. A vele való 15 éves munkásság folyamán tökéletesen megismertük az ő nagyszerű elgondolásait, el-sajátítottuk azt a szívósságot, amellyel ő a kitűzött célok eredményes megvalósításáért küzdött, hogy munkatársaink segítségével merünk vállalkozni a régi célkitűzés szerinti munkára.

Ehhez a munkához kérjük régi olvasóink, előfizetőink támogatását s bizunk Isten segítő kegyelmében, hogy a KATHOLIKUS ALFÖLD be is válthatja a hozzáfűzött reményeket.

A szent család, mint a szociális szeretet forrása

A Szent Család ünnepe (jan. 12.) maga is a szociális szeretet eszményét hirdeti. Nem volt szociálisabb érzésű család a Szent Családnál. Nemcsak kifelé, hanem befelé is. És ez a fő. Mert a szociális szeretetnek elsősorban magában a családban és a családtagok között kell érvényre jutnia! Ez az, amit sokan elfelejtenek. Azért kifelé sincs igazi szociális érzés. Mert Szt. Pál szavai szerint: „aki övéinek, főképpen házanépének gondját nem viseli, rosszabb a hitetlennél.” (1. Tim. 5. 8.)

Szociális szeretet voltaképpen nem egyéb, mint hamisítatlan felebaráti szeretet, mely a testvért minden vonatkozásban felöleli. De sokszor ezt a specialisan szociális vonást kiküszöbölik a felebaráti szeretet fogalomtartalmából. Ennek a szeretetnek kiinduló pontja, forrása és első tevékenységi területe a család maga.

Nagyonfontos dolog, amit Förster mond: „Charity begins at home”: a helyes előkészületnek és meg erősödésnek a szociális munkára mindig az otthoni kapcsolatok újabb gondos fűzésében és éberebb önlegyőzésében, a szorosabb családi körben kell gyökereznie és ebből kell táplálkoznia; különben az egész szociális segítőmunka csak nagy hazugság lesz, aláássa a jellemet és minden komoly hatás nélkül marad.¹⁾* A szociális munkának a családban, az osztályban, a játszótéren, a közös gyakorlatoknál kell kifejlődni először, hogy naggyá, erőssé és szilárdá nője ki magát az életben. A sok cukrot önzően szövő gyermekből, a cigarettának egyedül élő fiatalemberekből, a mindig új kalapot és szörmebundát követelő hajadonból sohasem lesz szociális ember, annál kevésbé szociális vezér és apostol.

„Charity begins at home” ez az egyszerűség, az igénytelenség, az áldozatosság szellemét jelenti a családban. Igénytelenséget és áldozatosságot a férfinél főleg az élvezeti cikkekről való lemondásban családja fenntartása érdekében. Igénytelenséget és áldozatosságot a feleség részéről, a hiúság, a pipere, a ruházkodás fényűzésének mellőzésében ugyan e célból. Igénytelenséget és áldozatosságot a gyermek részéről, szüleikkel szemben való követeléseikben.

„Charity begins at home” — jelenti a gyermekek és rokonok kötelességeit szüleikkel és hozzátartozóikkal szemben. Sok és nagy megterhelése a társadalomnak származik abból, hogy nem egyszer a legközelebbi rokonok, még a gyermekek is, megtagadják a szeretetbeli kötelességek teljesítését nyomorba, szegénységre jutott szüleikkel, rokonaikkal szemben és a reájuk háruló terheket a közösség, a jótékony társadalom nyakába szeretnék varrni. Sajnos, hogy a törvény nem eléggé szabályozza ezt a területet.

„Charity begins at home” — még a törpebirtokosok, még a nyomortanyák is kitermelik a maguk arisztokráciáját és pénzdiktátorait és itt sem uralkodnak kisebb hatalommal a kapitalizmus kegyetlen törvényei, mint a nagy világgazdaságban, ha nem ellensúlyozza azokat a szeretet törvénye.

Rá kell nevelni az ifjúságot, hogy mások érdekében le kell tudni mondani a kettős és hármas állásokról, hogy ez magától értetődő erkölcsi kötelesség. Meg kell értetni, hogy erkölcsi követelmény, hogy igazságatlan protekciót nemcsak nyújtani, de elfogadni sem szabad, ami nem egyéb sokszor, mint modern alakban megújuló nepotizmus, amikor a férj feleségét, vagy fiát

vagy lányát állásba, nem is kezdő, hanem jó fizetéses állásba betolja, akár tiz ember jogos igényének mellőzésével. Ezt az erkölcsi érzéket kifejleszteni a nevelés hivatott az ifjúságnál.

Ezt a nevelést a szociális érzésű család adja, amelyben egymás közt is az a szociális szeretet tartja a kormányपालát, és nem engedi, hogy akár szülő, akár testvér részéről a helytelen „protekció” érvényesüljön, vagy az önzés vegye át a kormányzást.

Azért példaképe a szociális szeretetnek a Szt. Család, mert ebben a Családban minden csak a szeretet körül fordult meg, és az önzés talajra nem talált. Forrása lett azért a szeretetnek a világ összes századaiban minden család és az egész, a családból, mint csirából fakadó emberi társadalom számára.

A tanyavilág lelki gondozása.

Irta: Dr. Becker Vendel

pp. kamarás, c. kir. főigazgató, tanítóképző int. igazgató.

Az iskolától ma már megköveteljük, hogy ne csak az egyoldalú ismeretterjesztés szolgálatában álljon, hanem a lélekművelésre is fordítson gondot s a lelki erők, az erkölcsi értékek kifejlesztésére, a jellem nevelésére, a kedély képzésére is törekedjék, mert a mai iskolának nemcsak egyoldaluan sokat tudó, de jellemes, szóval talpig embereket kell nevelnie.

Amikor az iskolától megköveteljük a gyermek egész életére kiható, elmélyülő lélekművelést, akkor fokozott gondot kell fordítanunk a vallásos érzés nevelésére, fejlesztésére, ápolására: a rendszeres hitoktatásra. A tanyai lakosságnak is szüksége van a vallásos érzéstől irányított lelkiismeret fékező erejére, de a vallás, a hit vigasztaló, kitartásra megerősítő erejére is. Ehhez a tanyaiaknak joguk van, mint embereknek, mint állampolgároknak és mint a közterhekhez hozzájáruló adófizetőknek is. Ezért minden olyan törekvést, amelynek a tanyaiak vallásos érzésének ápolása a célja, így pl. templomépítési mozgalmat, stb. mindenkinek egyénileg, de a közületnek, a hatóságoknak is a legteljesebb mértékben támogatniuk kell. Ha a tanyavilágban, egyes esetekben, a vallásos lelkiismeret fékező erejét s a hit, a vallás vigasztaló erejét nem találjuk meg, annak — merjünk őszinték lenni — nem a tanyai lakosság az oka, legalább is nem elsősorban. Ha ezen a téren kilengéseket is tapasztalunk, akkor elsősorban a közületet kell ezért okulnunk, amely nem törekszik arra, vagy legalább is nem a kellő mértékben törekszik arra, hogy a megélhetésért, az adófizetésért a tanyára kényszerülő lakosságot nem igyekszik lelkileg kellően művelni, felemelni, illetőleg akadálytalan módot adni.

Ebből a szempontból első követelményünk a közület összességétől az, hogy a tanyai lakosság illetőleg a tanyai tankötelesek részére biztosítsa a elmélyülő, módszeres és rendszeres hitoktatást.

Tanyai viszonyokról, nagy területekről és távolságokról lévén szó, a tanyai hitoktatásnál jelenleg a tanyai iskola, illetőleg a tanyai tanító munkáját kell első sorban igénybevennünk. A tanyai tanító hitoktatási tevékenysége természetesen nem lehet kényszermunka, amelyet csak a felettes hatóságok rendelkezésére végez el. A tanyai hitoktatásnak is pedagógiai szempontok szerint irányított, szívet-lelékkel, szeretettel végzett szakmunkának kell lennie. Rendkívül fontos tehát, hogy a tanyai tanítókat és

¹⁾* Christentum und Klassenkampf: 93. o.

tanítónőket a hitoktatásra szakszerűen előkészítsük és képesítsük. Ezért minden tanító és tanítónőképzőben hitoktatói tanfolyamot kell rendszeresíteni, amelyen a tanyai tanítót lélekművelő hivatásának erre az ágazatára is ki kell képeznünk s a kiképzés bizonyítására képesítenünk is kell.

Amikor a tanyai tanítóra bizzuk a hitoktatást, akkor súlyos felelősséget rakunk vállaira, mert amikor az isteni és erkölcsi igazságok megkülönböztetett módon való hirdetésére kap felhatalmazást, akkor egész magánéletének is ezekhez kell igazodnia. Tehát rendetlen, kötelességmulasztó vagy más kifogás alá eső tanító hitoktatást nem végezhet, de ebben az esetben tanyai szolgálatra — ahol minden szem figyel magánéletét és példaadását — egyáltalán nem is alkalmas.

Ez a pont is bizonyítéka annak, hogy tanyai iskolánál csak a legkiválóbb tanítókat és tanítónőket szabad alkalmazni, ha komolyan vesszük az emberi társadalom nemesirányú fejlődését és a nevelés magasztos céljait.

A hitoktatásra képesített és arra feljogosított tanyai tanítóra fontos és nemes hivatás vár. Bele kell oltani a tankötelesek fejlődő lelkébe az isteni és erkölcsi igazságokat, törvényeket, tanítania és gyakoroltatnia kell a vallás parancsait is. Ezt a munkát nemcsak az elemi iskolában kell elvégeznie, lankadatlanul folytatnia kell a továbbképző iskolában is, sőt lelki gondozásban kell részesítenie az iskolát elhagyó ifjúságot a Leány- és Levente Egyesületekben is, most már az ifjúság magasabb szellemi színvonalának megfelelően az ifjúságot a vallásos érzéstől irányított önnevelés útjára kell vezetnie.

De hivatása, feladata a már önálló családi életet élő felnőttek lelki gondozása is. Mindezekből megállapítható, hogy a tanyai hitoktatásnak fontos családvédelmi és nemzetvédelmi céljai és feladatai is vannak. A tanyai hitoktatásra tehát egyénnek, hatóságnak egyaránt nagy súlyt kell helyezni.

Mivel örökítsük meg Szegeden a szent István Centennáriumot?

1938. évben Szent István, a nagy »országépítő«, »szociális« Szent István királyunk halálának 900 éves évfordulóját ünnepeljük. Ezt az évet az egész ország nagy fényvel üli meg. Magyarország városai egymással versenyeznek, hogy a centennarium emlékét maradandó alkotással örökítsék meg. Budapest megrendezi az eucharisticus világkongresszust, Esztergom feltárja és ország-világ elé állítja a szentistváni tradíciókat, kiállít keresztény középkori egyházi és világi képzőművészeti remekeket, Pécs a pálosok Szent Imre templomával, Székesfehérvár a Prohászka-templommal, Szombathely a Szent Quirinus-templommal, Sopron a kurucdombi templommal, Debrecen templommal, Nyíregyháza a Szent Ferenc rendi zárdával és templommal, Csongrád ferencrendi zárdával, Hódmezővásárhely a Szent István-templommal hódol Szent István emlékének.

Szegeden az alsóvárosi templomot restaurálják az 1938. évre. De emellett a többi szegedi városrészekben is illő volna a Szent István centennáriumot megörökíteni. Szeged városának örök dicsősége a Szent Imre-kollégium, a Fogadalmi-templom, a szeminárium, a püspöki palota és a Szent Imre város-

rész. Épen így a nagy államalkotó, a nagy templom és kolostorépítő Szent István királyunk emlékét hirdesse Szegeden egy új kolostor és egy zárdatemplom. Jelenleg ugyanis Szegeden a felsővárosi plébánia területén élő 20.000 katolikus hívőnek csak az 1000—1200 embert befogadó minorita templom és két kicsi imaház áll rendelkezésére, az alsóvárosi női zárda pedig a többi városrészekről távol van. Így a családi válság korában annyira fontos katolikus női nevelés jelenleg Szeged nagyrésztében szinte leküzdhetetlen akadályokba ütközik. Már pedig e tarthatatlan helyzet megváltoztathatása a meglevő kisdud intézmények ki-fejlesztésével lehetséges volna.

1929. évben ugyanis a város által adományozott Hóbiárt basa-utca 30. számú telken a kultuszminisztérium a Szent Domonkos-rendi nővérek vezetése alatt álló ovodát készítette, mely azóta a felsővárosi r. kat. egyházközség tulajdona. Az ovodában két szerzetes nővér óvónő működik és az ovodába jelenleg 218 gyermek jár, köztük 86 a napközi otthonba. A kisdudóvónak van egy 16x6 méter nagyságú játszótérme és egy 8x6 méter nagyságú munkaterme. A napközi otthonnak nincsenek külön helyiségei, mert az eredetileg pihenőnek szánt 4x3 m. nagyságú szoba és az ebédlőnek szánt 5x4 méter méretű szoba a gyermekek nagy száma miatt erre a célra túl kicsi. Így a Domonkos-rendi nővérek a napközi otthonos gyermekek részére ebédlőt a pincében rendeztek be, pihenőnek pedig a játszótérmet használják, ahová a két dajka minden nap óriási fáradtsággal cipeli be ebéd alatt a nyugágyakat, és mire az ovodások visszajönnek, a nyugágyakat ismét kihurcolja. Rossz időben, amikor a gyermekek nem mehetnek az udvarra, a szellőztetés lehetetlen, mert nincs fedett helyiség, ahol a gyermekek a szellőztetés alatt tartózkodhatnának. Ilyen körülmények között nemcsak az ovoda fejlesztésére nem lehet gondolni, amire pedig a felsővárosi és a Szent Imre városi 500—600 ovdaköteles gyermeknek feltétlen szüksége van, hanem a napközi otthon fenntarthatása is veszélybe kerül. Már pedig a felsőváros és Szent Imre városrész Szegednek egyik legszegényebb munkásnegyede, ahol a Szent Domonkos-nővérek óriási kulturális munkát végeznek: 1. Testileg, lelkileg gondozzák a rájukbízott gyermekeket, őket ruhával ellátják, Mikulás, karácsonyi stb. ajándékokkal örvendeztetik meg. Így most karácsonykor is 40 gyermeket ruháztak fel. 2. A szülőknek gyönyörű gyermekelőadásokat, karácsonyi, évvégi műsoros délutánokat rendeznek. 3. Jólelkű emberek adományából népkönyvtárat létesítettek. 4. Vásár- és ünnepnap a saját költségükön létesített oltár- és egyéb istentiszteleti szerek felhasználásával a nép számára misét mondatnak, prédikációt tartanak. Szóval mindama teendőket végzik, amelyeknek létesítése Szeged városának mint kegyúrnak és a kultuszkománynak lenne feladata. Ilyen teendőkre a város és állam súlyos ezreket költenek, míg a szerény igényű szerzetes nővérek ezeket a kulturális intézményeket a saját szájuktól elvont falatok árán fillérekbe tartják fenn.

Ez a hősiesség azonban Szeged város lakóit is hasonló nagyfelkűsége kötelezi. Éppen ezért az érdekelt szülők kérik Szeged város jómódú katolikus közönségét, hogy a mai tarthatatlan helyzet megváltoztatása céljából szükséges telek megszerzéséhez filléreiket ajánják föl. A hóbiárt basa-utca 30. számú telek ugyanis oly kicsi, hogy ott bővítés vagy hozzáépítés nem lehetséges. Ellenben a Vásárhelyi-sugárút 53. szám alatt 250 négyszögöles ház eladó, az ovoda udvarán át a Hóbiárt basa-utca 30. számú te-

lekkel összekapcsolható. A társadalmi gyűjtés útján megszerzett telekcomplexumon ugyancsak gyűjtés útján Szent István emlékére épülő templom mellé.

Szeged város szebbnél-szebb templomot, egyetem, iskolákat (köztük a felsővárosi lutheránus iskolát) létesítő, nobilis vezetősége pedig az OTI-tól strandra, központi temetőre, stb. felveendő 800.000 pengőnyi kölcsön terhére a Szent István centennáriumot impozáns népjóléti intézményekkel (napközi otthon) stb. méltóan megörökíthetné.

Mi »gyakorlati« katolikusok ugyanis szívvel-lélekkel rajta vagyunk Szeged anyagi kulturájának (ártézi kutak, mocsarak lecsapolása, fásítás, stb.) előmozdításán. 1. Éppen kegyelmes Főpásztorunk javasolta az összes külvárosi utcák feltöltését a kereskedelmi minisztérium által engedélyezendő olcsó vasúti fuvarral a hegyvidékről idekerülő kavics és terméskövel. 2. Elsősorban mi katolikusok akarjuk a nemek szerint elkülönített népfürdőket. Az erkölcsrontó strand napi 40—50 filléres árai egy 5-6 tagú családnak megfizethetetlenek. 3. Mi szeretnénk legjobban a meglévő temetők kérdésének rendbehozata-

lát (a temetők árkait szennyes víz, dög, stb. éktelenítik). Épen azért csak helyeselhetjük, hogy Szeged város a civilizáció terén súlyos kölcsönök árán is a magyar városok közt vezetni akar. De ne felejtjük el Huymans »Utban« című művéből a 447. oldalon foglaltakat: »Az 1870. évi ostrom után Párist nagy bölcsen az erődítmények áttörhetetlen hálózatával vették körül; de nem volna-e épen olyan szükséges imaövezettel fogni közre, szerzetházakkal erősíteni meg a környékét és külvárosaiban mindenütt Domonkos, klarissa, karmelita és Örökimádási zárdákat építeni; klastromokat, amelyek arra rendelt védőművek volnának, hogy föltartóztassák a rossz hadseregeinek előrenyomulását.« Mivel pedig minden áldás Istentől ered, tegyünk szent fogadalmat, hogy az 1936—1938. években születendő gyermekeinket első szent királyunk és ősei emlékére »István, Árpád« és »Stefania, Emese« névvel Istennek szenteljük. Hő óhajunk ugyanis, hogy »Árpád« és »Emese« nevekkel valamelyik magyar család sarjadékát az egyház majdan oltárra emelje.

Tóth József,
p. ü. tanácsos

Az ifjuság szociális nevelése

P. Csávossy Elemér S. J. beszéde az A. V. E. 1935. dec. ülésén

A katolikus akció ezidei programja: »Krisztus és a gyermek« magában foglalja nemcsak a gyermeknek, mint embercsirának vallási, etikai, társadalmi és egyéni jogait és kötelességeit a krisztusi világlátás megvilágításában, és ezzel szemben viszont a szülők, a társadalom, a nevelők az iskola kötelességeit a gyermekkel szemben, hanem megvilágítja a krisztusi világnézet látófrontjából a felnövekedő gyermek helyét és helyzetét a mai társadalomban, megjelöli a ráváró feladatokat, szemünk előtt kifakasztja az egyház tőle várható remények rügveit, lelkiünk elé varázsolja a várakozásokat, melyekkel vele szemben Krisztus, az Egyház és a társadalom érdekében, mint a jövő hordozója iránt viseltetünk.

Már pedig a gyermek ma, mikor megszületik kifejezetten a társadalmi, a szociális problémák elméleti és még sokkal inkább gyakorlati labirintusába van helyezve. Ezek közt nő fel mint szemlélő, esetleg szenvedő alany, ezektől körülvéve nevelődik emberré, nevelődik cselekvő alannyá. Azért a katolikus akció programjának jelszava: »Krisztus és a gyermek« feltárja előttünk Krisztus várakozását is, mellyel a felnövekedő gyermekkel, a felnövekedő egész embergenerációval szemben viseltetjük, kötelez minket annak lelkiismeretes kutatására és megállapítására: mit is vár voltaképp Krisztus az ő evangéliuma alapján a gyermektől, aki most szemünk előtt emberré nő fel, hogy majdan a társadalom szekerét Krisztus vágy és akarata, az ő szíve szerint irányítsa.

Krisztus kívánja, hogy a felnövekedő gyermek e tekintetben is világosan felismerje feladatát, értékelje ennek a feladatnak nagy fontosságát a helyes társadalmi rend kialakulásának érdekében, ne mellőzze a velevaló foglalkozást, ha pillanatnyi vagyoni helyzete esetleg úgy tűnne is fel előtte a világot, hogy a gazdasági helyzet súlya rá nem nehezédvén, fel van mentve a társadalmi kérdésekkel való foglalkozás alól, mert mások sorsa őt nem érdekli, — viszont a helyes

irányban keresse a megoldást, ha a világ gazdasági helyzetének súlya talán mázsás teherként nehezedik már most zsenge vállaira. Kívánja ezt Krisztus a maga szempontjából, hogy a világban, legalább a jövőben, az ő elvei érvényre jussanak; kívánja Egyháza érdekében, amelyből az egész emberiség várja az irányítást és a megoldást; kívánja, magának a gyermeknek érdekében, aki helyes szociális nevelés nélkül a hamis irányok útvesztőjében eltévelyedhet, vagy szilárd alapot és álláspontot nem találván meg, a mai szociális világforrongásnak elsodró árja közepette maga is elsodortatik és nyomtalanul elmerül az élet forratagában.

Ha valamikor, úgy most kell tehát érvényesülni a jelszónak: Non scholae, sed vitae discimus! Az életnek, nem az iskolának tanulunk. Az iskola, ha jó, az életnek nevel. Először is nevel és nemcsak oktat. Elég volt a pusztán oktató iskolákból! Németország volt erre minta és példakép. És ma — Németország üzen hadat a pusztá ismertetési kiképzésnek. Az iskola nevel és az életnek nevel. Az oktatás is kell, hogy az életet szolgálja. Nem utilitarista pedagógiát hirdettünk, nem állítjuk be a szakképzést a középiskolába, tudjuk, hogy a középiskola célja megadni az ifjúnak azt az általános szellemi és erkölcsi képzést, mely őt képesíti, hogy az élet bármely pályáján megállja helyét. De ehhez tartozik ma kétségtelenül a szociális vonás. Hozzá tartozik az általános jellemképzéshez már azért is, mivel az ember »társadalmi lény«, de ma még inkább, mert a szociális együttérzés korszaka nyílik meg előttünk, s ha nem nyílnék meg, nekünk kellene megnyitni a kapukat, hogy bevezessük az emberiséget. Ma már a gyermeknek, az ifjúnak, a hajadonnak szociális nevelést kell adnunk. Mert akárhogy is vélekedjünk, előttünk áll az új korszak, és kezd megdőlni a régi. Azért, ha az iskola életnek nevel, akkor ebbe a szellemben, ebbe az új korszakba bele kell nevelni az ifjúságot. Másként nem állhatja meg helyét a jövőben, nincs előkészítve a jövő évtizedek szellemi és társadalmi mozgalmaira, harcaira; mások —

akik nem a mieink — ragadják majd el előlünk a pálmát és a nemzetek és népek vezetését. Többet mondunk. Ha nem állna küszöbön az új társadalmi korszak, akkor nekünk, a mi ifjúságunknak, a mi jövő generációnknak kellene azt megteremteni, mert nem kisebb szellem és nem afaconyabb tekintély, mint XIII. Leó mondja, hogy: »hamarosan segíteni kell, mert az emberiség nagy része méltánytalanul szomorú és nyomorult viszonyok közepébe kerül.« Ha magától, belső ellenmondásaiban, erkölcsi korhadtságában meg nem dőlne a liberális kapitalista rendszer, nekünk kellene azt megröntenünk; ez lenne erkölcsi és vallási kötelességünk és erre nevelni kell a jövő nemzedéket. További ok az ifjúság szociális nevelésére, hogy a társadalmi és gazdasági újjáalakulás nagy reformmunkájában voltaképp csak rájuk számíthatunk. Nemcsak azért, mert az évek elhaladnak az öregebb generációk fölött, hanem azért is, mert a tisztességes és nem kis számú kivételek mellett a régi liberáliszmus emlőin felnevelt generáció nem képes a Rerum novarum és a Quadragesimo anno eszméit magába venni és azok kihasználására a porondra kiállani. Ha a szociális reform gátlásánál szólunk, épp ebben kell látnunk az egyik fő gátlásokat. Nagyon sokan nem ismerik még fel e két encyclica jelentőségét és értelmét, mert nem látják be, hogy annak teljes elgondolása és megvalósítása csakis az új társadalmi rendben lehetséges. »Jó ügy, ahogy van!« ez a szava sok embernek, akitől épp ezért hiába várnak komoly szociális reformmunkát. Pedig, hacsak egyedül a családi bérkérdést tekintjük is, be kell látnunk, hogy annak megoldása a vérbeli kapitalista rendszerben sohasem lesz lehetséges. Első és alapfeltétel tehát azoknál, aiktől szociális téren komoly reformmunkát várunk, hogy a kapitalista világrend egyedül üdvözítő voltának álmából kiábránduljanak és egy új világrend meglátására felébredjenek. Ezt azonban a kapitalizmus emlőin felnevelődött embertől hiába várjuk. Annál kevésbé az új világrend megvalósítása érdekében való határozott fellépést. A pusztá felvilágosítás tempója túl lassú, nem tart lépést az ellenség haladásával. Ki kell lépni a tethek mezejére. Az az embertípus, amely a régi liberális kapitalizmus és mondhatjuk liberális katolicizmus talajából nőtt ki, nem alkalmas a reformok végrehajtására. Tehát ifjúságot kell nevelni. Ezért sürgős az ifjúság szociális nevelése.

Ne engedjük át a teret, a dicsőséget és az érdemet a szociálistáknak! Krisztus több, mint Marx, és Róma, több, mint Moszkva. Pedig úgy látszik, hogy itt is a sötétség fiait okosabbak, a maguk nemében a világosság fiainál. Azt mondhatni egész erővel az ifjúságra vetik magukat, a kommunista világnézet előharcosaivá képezik őket, a világforradalom és szervezett atheizmus valódi apostolait nevelik bennük.

Az ifjúság szociális nevelését azonban — nem kevésbé mint annak bármely ágú kiképzését — nem lehet a szerencsés véletlenre vagy egyes nevelők ifjúsági vezérére, egyesületek buzgóságára és találékonyságára bízni. Ez nem kevésbé állami, mint egyházi feladat. Az állam jóléte maga követeli. Tehát intézményesen kell nevelni az ifjúságot a szociális szeretetre és az abból fakadó szociális életre. Ez csakis a »Rerum novarum« és a »Quadragesimo anno« szellemében lehet megtenni.

A szociálist nevelést mindenekelőtt általánosítani kell, kiterjeszteni az összes iskolákra, kezdve az elemiől, a középiskolán át fel az egyetemig, fokozatosan az ifjúság szellemi fejlődésének lépcsőzeteihez mérten. Ha ma oly nagy súlyt fektetünk arra, hogy az ifjúság az élettel szoros kapcsolatban álló kérdésekkel már a középiskolában, sőt az elemi iskolában megbarátkozzék, mit kell mondanunk akkor a kérdések kérdéséről, mely az emberiség társadalmi létezésének gyökérvkérdése? És ha a katonai kiképzésre a haza védelme érdekében oly nagy súlyt fektetünk, hogy ennek még fontosnak látszó más pedagógiai momentumokat is alárendelünk, mit kell mondanunk akkor, ha nagyobb ellenség lejárásáról van szó,

mint volt az, aki a Trianont okozta? Ha arról van szó, hogy nemcsak a hazát integritásában, hanem a hazát és vele együtt az egész emberiséget existenciájában kell megvédeni?

Minden szociális nevelésnek kiinduló pontja a földi javak igazi céljának és rendeltetésének megismergetése és az ösztönzés azoknak e szerint való helyes és józan értékelésére. Az összes szociális bajok forrása a földi javak kiszakítása a túlvilági perspektívából egyrészt, a földi dolgoknak az erkölcsi és következképpen a túlvilági javak elérése érdekében mutatkozó jelentőségének félreismerése másrészt; azok helytelen és egyoldalú megvetése, a kérdés fontosságának tudatlan elmellőzése. Amíg a földi és égi dolgok Isten egységéből eredő és a végcél egységére támaszkodó egybeforását és egymásra utaltságát meg nem értjük, felfogástunk egyoldalú és helytelen lesz. Amíg meg nem értjük és az egész társadalom vérébe bele nem oltódott a meggyőződés, és tudat, hogy a földi javak bizonyos quantumára minden embernek joga van, mert az mindenkire erkölcsi szempontból egyaránt szükséges, addig a szociális probléma megoldásától távol állunk. Nem adjuk a szót egy síron innen világfelfogásnak vagy erkölcstannak, sőt a szociális problémák helyes megoldása érdekében épp XIII. Leóval kell vallanunk: »hogy minden emberi kísérlet hiábavaló lesz, ha az egyházat az evangéliumból merített tanaival mellőzzük.« De nem élhetünk a földiektől elvonatkoztatott életet, már azért sem, mert az emberi élet nemcsak egyéni élet, hanem együttal egy nagy közösség élete, mely a századokon át folytatódik itt a földön az egyének sűrűfordulása mellett, folyton haladva, jó vagy rossz irányban, amint a társadalmi eszmék mozgatják a nagy emberközösség tömegét. Nem gondolhatja senki álmere okoskodással, hogy én a magam 50 évét majd csak kihúzzom ezen a földtekén, de mit törődöm azzal, ami utánam jön.

A földi életnek a túlvilági élettel való kapcsolata szem elől tévesztése főleg az ellentétben lett főforrása a társadalmi bajoknak a gazdagoknál és szegényeknél egyaránt. Ennek a szempontnak mellőzése ugyanis a gazdagoknál és a földi javak mohó és igazságtalan keresése és a szegénysorsuak kifosztására, a földi javakban szűkölködőknel pedig e javak, szenvedélyek, erőszakos követelésére forradalmi megmozdulásokra, osztályharcra, a társadalom felforgatására vezet. Viszont a földi javak egyoldalú megvetése az ember erkölcsi és lelki életére nézve való jelentőségüknek fel nem ismerése vagy lekiágyalása saját táborukban a szociális bajokkal szemben tanúsított közömbössége, nem-törődömsége és arra a felfogásra vezet, hogy a kariász egyedül is elegendő a bajok orvoslására, komoly és határozott szociális reformok sürgetése nélkül. Ez a felfogás a szociális kötelességtudat hiányát eredményezi. Tudatot és akaratot kell belenevelnünk az ifjúságba.

Itt kell tehát kezdődnie a szociális nevelésnek a »Rerum novarum« és a »Quadragesimo anno« szellemében »Ne figyeljük, — mondja a szociális pápa, — hogy az egyháznak gondját a lelkiélet művelése annyira lefoglalja, hogy attól a földi élet érdekeit elfelejtené. Névszerint a vagyontalanokat illetőleg arra törekszik, hogy a nyomorúságos helyzetükből kiemelkedjenek s jobb sorsra tegyenek szert.« »A jól elrendezett államok kötelessége — folytatja tovább — teszi és külső javakat is nyújtani, amelyek használata az erényes élethez szükséges.« A földi javak nem öncél, de mint eszközök, bizonyos mértékben szükségesek. A szociális szeretet csúcspontja, ha a földi jólét elérhető s erkölcsileg helyeselhető legnagyobb fokát iparkodunk juttatni minden testvérünknek. Ez a törekvés a keresztény állam kötelessége, minden keresztény ember szociális testvérszeretetének pedig koronája. A termelés célja az ember. És nincs szent tarisznya nélkül, mert a testen keresztül kell a lélekhez férközni. Minden szeretet, mely csak a lelket nézi, vagy inkább csak mondja, hogy a lelket akarja nézni, de nem törődik a felebarát testi szükségével, bár tehetné és módja volna rá, — nem őszinte szeretet,

sőt nem is szeretet; mert csak fele a szeretetnek, a fél szeretet pedig nem is szeretet. (Jak. 2. 141. k.)

Ebből következik, hogy az ifjúságot nemcsak és nem elsősorban jótékonyásra, káritászra, hanem szociális gondolkozásra, igazságosságra és szociális szerepre kell nevelnünk. A szociális szeretet gyökere maga a keresztény felebaráti szeretet, de ez a szeretet, mely a felebarát jogait ismeri el és oly helyzetet akar számára teremteni, mely őt jog és igazság szerint megilleti. Krisztus szavai szerint szegények mindig lesznek, de a nyomorgóknak őt nem szabad lenniük, ahol a szociális szeretet él az egyénekben és működik az állam szervezetében. A nyomor az egyén, vagy társadalom bűne. A szociális szeretet nem mint koldust tekinti felebarátját, akit meg kell szánni, hanem mint testvért, akit jogos pozíciójában az őt megillető életkörülmények közé vissza kell helyezni. Nem szeretet az, mely alalmazná, hogy ne kelljen felebarátját jogos örökébe visszahelyezni.

Nem utópia, hanem eszmény, ha azt mondjuk: el kell jönni a kornak, amikor az emberek, mint a kereszténység első századaiban, igazán testvérek lesznek, és egy nagy szolidaritás köti majd össze a világ összes népeit és a társadalom minden osztályát. Ez lesz a szeretet korszaka, az »unum«, melyről Krisztus szól az utolsó vacsorán. A szőlőtő és a venyige hasonlata. Nem osztályharc, nem elkülönítés, nem proletárdiktatura, de bank- és kartellidiktatura sem, hanem a szeretet és az igazságosság diktaturája. Nem lesz addig boldogság a földön, míg az emberek meg nem érik, hogy semmi másnak értéke nincs és nem is képes igazán boldoggá tenni, mint egyedül a szeretet. Sok áhítat van az egyházban: Oltháriszentség, Szűz Mária, Szent Szív kultusza... csak egyet kellene még nem kitalálni, — ezt már a búcsúbeszédében is zseniálisan kitalálta isteni Alapítója, — hanem hirdetni, terjeszteni és főleg léleken és tettekben teljesen átélni és gyakorolni és ez az áhítat: a felebaráti szeretet áhítata, a testvér iránti tisztelet és áhítat. Ennek szentséges tárgya: Isten a lelkekben, Krisztus az emberekben. Ez az áhítat végcélja minden szociális nevelésnek a »Rerum novarum« és a »Quadragesimo anno« szellemében.

Megérkezés . . .

*Itt vagyok Uram, hivatál s jöttem.
Földi ember nem hallotta nesztelen léptem:
Könnyű lélek-szárnyon repültem fel Hozzád,
Ó, mutasd meg kérlek, szeplőtelen orcád!
Hadd szegezzem reád könnyekkel telt szemem,
Hadd emeljem feléd könyörgő két kezem!
Onnan jöttem, ahol véres harcok dúlnak,
Ahol a harangok vézsesen kondulnak...
Ahonnan a jajszó nem hallik az Égig,
Mert a sátánfiak végestelen végig;
Pokoli erővel, bástyafalként védik,
S a millió embert im Tetőled féltik!...
Leperzselik nyomban virágaink szirmát...
Érdes kezeikkel megtörik a hamvát...
S telhetetlen szomjjal felisszák harmatát...
Krisztus Király, törd meg pokolnak hatalmát!
Legyen minden újból kedved szerint régi:
Hol ember, emberben jó-testvérit véli,
Any a gyermekét féltő szívvel őrzi,
Szűzmáriás — gonddal még azt betetőzi!
Nem oltja ki fényét a családi tűznek
Hol apró vesztalángok mécsesként égnek,
Hanem templomi fényvel együtt rezeg Érted,
Hogy feláldozza anyaságát Néked!
Ezt kérem most Tőled, kegyes jó Királyom,
Hogy teljesüljön végre földi boldogságom.
Egy sulyos esztendő temetése után:
Új élet zsendüljön Új-évnek hajnalán!...*

Kary Erzsébet.

Katolikus élet a gyakorlatban

A Katolikus Tudósító szeptemberi számában Bergendy Szilveszter, a keresztény alapon álló szegedi munkások egyik lelkes irányítója, szóvá teszi a Katolikus Akció terén buzgólkodók optimizmusát, akik az eddigi eredményeket túlbecsülik. Örölnünk kell, ha az ilyen optimista nyilatkozatoknak tényleg alapjuk is van, s ha Mihalovics Zsigmondnak, az A. C. központi igazgatójának hasonló véleményével, amelynek Szegeden is kifejezést adott, módunkban lenne teljesen egyetérteni. S ha most az említett cikkre visszatérünk, tesszük ezt azért, mert különösen munkásaink szociális ügyeinek felkarolása, valamint a katolikus sajtó tekintetében olyan tapasztalati tényekre kell rámutatnunk, amelyek Bergendy aggodalmait igazolják, mert elvégre nemcsak hirdetni kell, hogy mit tegyen a katolikus társadalom, hanem jó példával is kell előljárni és a gyakorlatban meg is kell valósítani, amit az A. C. hirdet. Persze, ehhez elsősorban erős katolikus öntudat kell, ami nélkül tényleges, számbavehető eredményeket elérni nem lehet. Ezzel a szegedi öntudatos katolikusok is tisztában vannak, amit fényesen bizonyít az a lelkes visszhang, amelyre Muntján István dr. szeptember 22-iki beszéde a rókusai iskola udvarában talált, amikor őszintén, a tényleges helyzetnek megfelelően megállapította, hogy az ismert pápai enciklikákban foglalt hitigazságainknak az életre való alkalmazását illetően nagyon kevés történt. Az a hosszantartó taps és többszörösen kifejezésre jutott helyeslés mutatja, hogy a katolikus öntudatában fejlődő közönségünk szeretne már tetteket látni, különösen a szociális élet terén és katolikus testvéreink érvényesülése tekintetében, még pedig elsősorban a katolikus eszmék érvényesítése érdekében. De ugyanilyen szellemben beszél és állapítja meg az eredmények csekélységét Közi-Horvát József dr. az A. C. legutóbb kinevezett szociális titkára, ki többek közt a következőket mondja: »A katolicizmus szociális programja nem új kezdeményezés, mert ott gyökerezik a 2000 éves evangéliumban. Azonban az utolsó évtizedben ezeket a szociális elveket eltemették. Részint a marxizmus és kapitalizmus, részint pedig az a limonádé-kereszténység, mely csak karitást akar, s megfedkezett arról, hogy gyökeres társadalmi reformra van szükség.

— A katolikusok szociális munkájának célkitűzése, hogy olyan társadalmi rend valósuljon meg, amely minden becsületes, dolgozni akaró embernek munkát és kenyeret ad. Ez a keresztény követelmény, de egyúttal érdeke is Magyarországnak, mert nemzeti törekvéseinket csak így érhetjük el. Koldúsokkal nem lehet csatát vívni. Magyarországnak erős-karú emberekre van szüksége. Ilyeneket pedig a nyomor nem termel.

— Az Akció Katolika szociális programja egyelőre három pontból áll: Először: minden társadalmi réteg tudatába akarja vésni, hogy minden embernek joga van az élethez és a kenyérhez és aki ezt követeli, még nem forradalmár. Másodsor: aki széles társadalmi rétegek jobb életéért harcol, annak nem kell egyúttal istentelenné lennie. A magyar munkásságnak joga van kenyérhez, de joga van Istenéhez is. Harmadsor: harcol az érdekképviseleti rendszer megvalósításáért, amely egyedül képes a mai szociális anarchiát megszüntetni.

Reményünk van, hogy Közi-Horváth József szo-

ciális titkár, aki rendkívüli szervezőtehetségével Győrött a munkások érdekében óriási tevékenységet fejtett ki, az Akció Katolika szociális szakosztálya élén országos vonatkozásban is nagy gyakorlati eredményeket fog elérni, mert e téren — amint látjuk — még egészen a kezdet kezdetén vagyunk.

Nézzük csak, milyen a helyzet Szegeden. Van néhány lelkes ember, aki önfeláldozóan szociális katolikus munkát végez, de magától értetődik, hogy egy-két egyén rendkívüli buzgósága nem képes számbavehető eredményt elérni. Így azután ebben a városban a sok ezer katolikus munkás úgyszólván, magára van hagyva. Hol van itt egy rendszeresen dolgozó katolikus munkásszervezet, amely központi irányítással az egyes városrészekben levő kulturházak igénybevételével a keresztény munkásságnak ügyes-bajos dolgaiban segítségére lenne, valláserkölcsei, szociális és kulturális vezetésüket a kezében tartaná és gondoskodna róla, hogy kellő szórakoztatásokkal is reagjék befolyását érvényesítse. Ha azután katolikus munkástevéreink tapasztalni fogják, hogy velük komolyan és érdemlegesen foglalkoznak, akkor az A. C. majd nagy szociális eredményekről beszélhet. Addig, amíg ez a munka nincsen megszervezve, megelégedésről, vagy optimizmusról szó sem lehet.

Az A. C. célja az, hogy a világi katolikusok erősen kapcsolódjanak be az egyháziak munkájába, s egyesült erővel gyakorlati katolikus életet valósítsunk meg az egész vonalon. Sajnos, e célok elérése körül ismét azt tapasztaljuk, amit Munttyán István dr. oly találóan jellemezett. »Nagy a közéleti tájékozatlanságunk, hiányos a katolikus öntudatunk, amit ismét a vallásos nevelés hiányának kell tulajdonítanunk.«

Le kell azonban szögezni, hogy egyházi körökben sem értik meg sokszor a lelkes világiak erőfeszítéseit. Vonatkozik ez különösen a katolikus kereskedők és iparosok, továbbá a katolikus sajtó felkarolása nézőpontjából. Érdemes néhányat megemlíteni, mert tanulságosak különösen azért, mert megtanítanak: mi-ként nem szabad cselekednünk.

Egy katolikus Baross-testvér panasolja, hogy a Kárász-utcában egy lelkes üzletben vásárolt, amelynek nem keresztény tulajdonosa soha sem hirdet a Szegedi Új Nemzedékben, mert az neki nagyon keresztény ujság. Az egyik róm. kat. képviselői testületi tag egész nyíltan az ujságpavilonnál egy Pesti Hírlapot vásárol, amely mindennek elmondható, csak katolikusbarátnak nem. Egy másik »rátarti« katolikus testvérünk megvásárol egy »Est«-et és az utcán olvassa. Azt a lapot, amely a katolikus vallás alapfogalmaival sincsen tisztában. Egyik katolikus vezető tekintélyünk nagyon helyeselte, hogy az egyetlen keresztény nemzeti alapon levő munkásokból álló nyomdánk szedői olyan javadalmazást kapjanak, mint a szociáldemokrata szervezetbeli nyomdászok. Mikor azután könyv- és egyéb nyomtatványrendelése volt, azt egy olyan nyomdában készítette, amely családtagokkal és tanulatlan nyomdászokkal dolgozván, neki olcsóbban szállíthatta. Csodálkozunk és megdöbben, hogy katolikus intézmények vezetői nincsenek tisztában azzal, hogy ha a katolikus lapnak van nyomdájá, akkor elsősorban azt kell foglalkoztatni, mert nyomdájának felvirágoztatása élteti és fejleszti ujságát is, katolikus sajtó nélkül pedig nincsen Akció Katolika, mondotta XI. Pius pápa is. A legtöbb katolikus abban a kérdésben meglehetősen érzéketlen, hogy ha a katolikus kereskedőt és iparost nem támogatja, akkor ezen testvéreik létét veszélyeztetik, azok munkásainak megélhetését pedig lehetetlenné teszik. Ime, ilyen szoros kapcsolatban vannak katolikus ipar, kereskedelem,

munkáskérdés és a katolikus sajtó egymással. Mindaddig, míg a katolikus társadalom egyházi személyeink és egyházi hatóságaink, továbbá a katolikus intézmények és azok személyzete a befolyt katolikus pénzekből eredő bevételeket és a saját filléreiket nem katolikusoknak bocsájtják rendelkezésre, a katolikus szellem térfoglalásáról a gyakorlati életben beszélni nem lehet. Ne alamizsnával akarjunk katolikus testvéreinken segíteni, hanem »adjunk egymásnak pénzkereseti, megélhetési alkalmat, adjunk az iparosnak munkát, a kereskedőnek vásárlót, az alkalmazást keresőnek, a munkásnak munkát, akkor nem kerülnek az utcára, nem kerülnek koldúsbotra.«

Mindezek elérésére azonban elsősorban a rosszindulatú kritika és gáncsoskodás helyett krisztusi szeretet, megértés és az a szilárd elhatározás szükséges, hogy szigorú kötelességünk a katolikus ügyet a gyakorlatban is szolgálni. *Zehntbauer János.*

Radnai Mikes riportja :

KÉTEGYHÁZARÓL

- Miféle templomtorny az, öcsém?
- A kétegyházi román templomé.
- Hát a katolikus templomé nem látszik ide?
- De nem ám, mert az csak amolyan kápolna a grófék kertjében.

S a szénfekete szemű oláh fiúcska odébb terelte frissen nyírt juhnyáját, mi pedig csodálkozva néztük a falu határából a kétegyházi román templom magas tornyát, a görögkeleti orthodoxia egyik legnyugatibb hadállását.

A katolikusok szent háza szerényen húzódik meg az Almásy grófok parkjában. Terebélyes fák árnyékolják, pompás kert áll előtte, közepén művészi Zala-szobor ékeskedik. Magában a templomban rendkívül sok értékes festmény, ereklye, műkincs. De nagyobb templom kellene 1400 katolikusnak. A templom az Almásy grófok tulajdona, s ők engedték át a kétegyházi plébániának.

— S van-e itt aktív katolikus élet e katakomba egyházközségben?

— Van, különösen amióta Borsovitzky plébános urunk megszervezte a különböző vallásos egyesületeket, amelyek gyönyörűen működnek — válaszolja kísérlően.

A székelyföldről ideszármazott Borsovitzky Lajos plébános urat az augusztus 20-án rendezett népi-ünnepély játékmintáinak kicsomagolása közben találtuk.

— Tavaly 400 pengő tiszta jövedelmet hozott az állomás mögötti üres téren rendezett ünnepélyünk a karitás számára.

— Karitás?

— Gyönyörűen működik. Román testvéreinkkel közösen akartuk csinálni, de ők visszahúzódtak. Így csak a katolikusokról gondoskodunk. A tél folyamán több, mint 2000 pengő értékű segítséget adott téli ebédeltetés alakjában, melyben 27 felnőtt és 38 gyermek részesült. A gyűjtést a karitász lelkes hölgytagjai végzik, mikor is utcáról-utcára járva, terményt és pénzt gyűjtenek. Önként vállalt munka, de apostoli

heroizmussal végzik. Az egész év folyamán 15 szegény öreg ember kap hetenkint kenyeret, lisztet és zsírt.

— Milyen szervezete van még a plébániának?

— Legerősebb egyesületünk a Jézus Szíve Szövetség, 280 asszony, 70 férfi, 60 leány és 50 fiú taggal. Belfoglaltatják itt egész intelligenciánk is, akik dicséretes buzgósággal adnak jópéldát. Első havi gyónók és áldozók, részt vesznek minden akcióban, közösen segítenek a téli kultúrestek megrendezésében, melyek színtere a Népház.

— Népház?

— 1934 októberében bérbe vettünk egy három nagytermes házat. A bér összegét a 160 népházi tag tagdíjából fedezzük. Benne székel a katolikus cserkészcsapat, a méhész egyesület, a tennisztársaság. Udvarában van a tennispálya. Az előadóterem a ház legfontosabb kelléke, benne folynak le a színielőadások, kultúrestek, melyeken kívülről hozott szónokok is beszéltek, köztük Többer országgyűlési képviselő. A kultúresteknek nagy hivatásuk van a prédikációk mellett. Általuk kell előkészíteni narkózis felé hajló népünket az újabb mozgalmakra.

— Sok szépét hallottunk a június 16-i kétegyházi katolikus napról.

— Hála Istennek és a hívők fokozódó buzgóságának és a szomszédos egyházközségek közreműködésének, szépen sikerült. A katolikus napot katolikus hangverseny előzte meg, melyen Makó, Földeák, Elek, Kevermes és a mi községünk dalárdái versenyeztek nagy érdeklődés mellett kegyelmes Püspök Atyánk értékes díjaiért. Másnap délelőtt szabadtéri püspöki mise után katolikus nagygyűlés volt elsőrendű pesti és szegedi szónokokkal (Tóth Imre dr., P. Varga László, La Franco). A délutáni gárdaünnepélyen a környékről összesereglett ezer gárdista kápráztatta el produkcióival a nagyszámú közönséget.

Takács Istvánné főjegyzőné, a nagylétszámú Jézus Szíve Szövetség elnöknője többek között a következőket mondotta: — »Szövetségünk megalakulása óta nagyon mélyült a hitélet. Áttörte a vallási közömbösség és a visszahúzó falát. Sokan a tagok közül gyakori gyónók és áldozók lettek. Kimondhatatlan jól tesznek a lelki gyakorlatok, többek között az utolsó zárt lelki gyakorlat, melyen 34 férfi és 76 nő vett részt a helyi zárdaiskolában. Régen nem gyónt híveink járultak ismét az Ur asztalához. A lelki gyakorlat élményeit még hetek múlva is tárgyaltuk.

Miért vannak Kétegyházán magyarnevű románok?

Mikor a két méteres földhányáson épült nagy román templomot megtekintettük, a névvel megjelölt családi székeken csodálkozva ilyen neveket olvastunk: Santau, Borbelau, Sabau stb.

Mindjárt megkérdeztük a bennünket kísérő Misukca Péter görögkeleti segédlelkész urat, aki rendkívül előzékenyen elmondotta, hogy a kért nevek Szántó, Borbély, Szabó, Mogyorós stb. magyar nevek romános kiírásban. E tünet okáról kérésünkre a következőket mondotta: »Az első verzió és általánosan elfogadott vélemény szerint e családok elrománosodott magyarok. Ez az elrománosodás a múlt században történt volna, mikor is sok magyar családnak Gyulavárra történt kivándorlása után az ittmaradt lelkipásztori gondozás hiánya és az elenyésző kis szám folytán beolvadtak a román közösségbe és a görögkeleti egyházba.

— De nekem van más adatom is. Teológus koromban a gyulai görögkeleti plébánián három napig kerestük egy Juhász nevezetű görögkeleti román ember elődeit. Nem találtunk rájuk. Végén arra emlékezett a bácsi, hogy nagyapját nem is Juhásznak, hanem valami más néven hívták. S az adatok után nyomozva, megtaláltuk a kutatott nagyapát Pecuriár név alatt. Ez az adat arra látszik utalni, hogy a magyar nevű kétegyházi román családok is talán elmagyarosodott románok. (Pecus = barom, juh. Pecuriár : Juhász). A valóság természetesen érdemlegesen még nincs eldöntve. Komoly történelmi kutatás feladata.

Mikor Megyesegyháza irányába elindultunk, még egyszer megnéztük a nagy baptista imaházat, melynek egy érettségizett Ruzsa József nevű ember a papja. 1260 hívője közül csak egy volt katolikus, a többi mind a románok táborából toborzódott. Közben a nagyszabedű kiadású »Oastea Domnului« (az Ur hada) című román vallásos hetilapot olvasó bácsikával is szóba elegyedtünk a nádfedeles kis házikó előtti alacsony kis padkán ülve. Nevezett lapból közel 100 példány jár a faluba.

Az útmenti utolsó házak a katolikus templomtól két kilométernyire fekvő kétegyházi Ujtelep házai, hol közel másfél éve kápolnaépítés tervével foglalkoznak a hívek. A napszámot mind ingyen vállalták, de oly földhözragadt szegények, hogy egyelőre nincs pénz anyagvételre...

A demarkációs vonalon túl

elszakított véreink szenvedik az idegen igát. Sok-sok keserű poharat kell nekik meginniük. Nagy megpróbáltatást jelent az elnyomatás, keserűséget okoz az állandó üldöztetés, de még ezeknél is sokszor keserűbb érzést szül az, ha valaki úgy látja, hogy édestestvére elhagyta, nem törődik vele bajában. Bizony ez a vád nem alaptalanul érte a szabad hazában lakó magyarokat is. Keveset törődünk az elszakított testvéreinkkel, különösen ha leszámítjuk a legutóbbi évek kapcsolatait, érintkezéseit. Pedig a sorompókon túlról erősen vágyódnak a mi érdeklődésünk, szeretetünk után. Ha néha-néha egy magyar cserkész- vagy tornászcsapat átrándul Erdélybe,

olyan tömegek vonulnak ki fogadtatásukra, hogy a C. F. R. intézői a „felesleges izgalmak elkerülése végett” jónak látják a magyar csapat vonatját mellékvágányon vesztegeltetni, amíg a közönség nagyobb része meg nem unja az éjszakába nyúló várakozást és szét nem oszlik.

De nem csak a trianoni határok mentén húzódik végig a testvéreket elválasztó gyászvonal. Ilyen demarkációs vonalakba lépten-nyomon beleütközünk csonka hazánk társadalmi életében is. Szociális demarkációs vonalak húzódnak itt a társadalmi osztályok között. A vezető középosztály nagy része nem akar tudomást venni arról, hogy neki kötelességei

vanak a vezetettekkel szemben a hivatali munkán
Nem okos tudatára ábrándulnak, hogy neki

pasztalataimat nem osztom meg veled; igazodj el
a magad munkáia alapján!

ÓRA, ÉKSZER javításnál, vásárlásnál
forduljon bizalommal

Tóth óráshoz Kárász-utca
13. sz. alatt.

Tört arany és ezüst beváltás
Nagy óra- és ékszerjavító műhely.

NEM VAGY IGAZ KATOLIKUS,

ha megtúród házában a nemkatolikus lapot.

Melyek a nemkatolikus és részben katolikusellenes lapok?

AZ EST, PESTI NAPLÓ, MAGYARORSZAG (az úgynevezett Est-lapok) katolikus szempontból súlyos kifogás alá eső és a forradalomban kompromittált zsidó lapok. — UJSÁG. A harcoss zsidóság lapja, keresztényellenes célzattal. — MAGYAR HIRLAP. A zsidó szabadkőművesség szócsöve, a betiltott VILÁG utódja. — ESTI KURIR. A radikális zsidóság délutáni lapja. — MAI NAP. Ugyanaz délben. — FRISS UJSÁG. Selejtjes apróhírdejtési néplap zsidó szerkesztésben. — PESTI HIRLAP. A liberálizmus és a támadó protestáns irányzat napilapja. — BUDAPESTI HIRLAP és 8 ÓRAI UJSÁG. Gyakran támadó színezetű protestáns lapok. — NÉPSZAVA. A vörösök izgató lapja. — PESTER LOYD. Látszólag színtelen, valójában katolikus ellenes. — MAGYARSÁG, UJ MAGYARSÁG, közömbös. — A REGGEL, REGGELI UJSÁG, HÉTFŐI NAPLÓ, MAGYAR HÉTFŐ, NEMZETI FIGYELŐ. Egyik sem katolikus. — SZINHAZI ÉLET, DÉLIBÁB-ról csak ennyit: nem katolikus kézbe való.

Katolikus Testvér! Ha a katolikus ellenes lapot illéreddel támogatod, — Krisztus ellenségeit segíted! Minden idők közömböseihez szól az Ur szava: »Aki nincs velem, az ellenem van és aki nem gyűjt velem, az szétszór.«

Szegedi Uj Nemzedék

a szegedi keresztények politikai napilapja
Előfizetni lehet: Dugonics tér 12. szám.

Ha kitünő keresztény
ujszágot akar olvasni,
fizessen elő a

NEMZETI UJSÁG-ra

Kiadóhivatalunk
útján kedvez-
ményben részesül

„Mi közöm a más bajához! Mindenkinek megvan a maga gondja; igyekezzék azt elintézni! Senki ne avatkozzék a más dolgába!”

Igy az individualista. Pedig mondhatja-e a fej, a lábnak: Mi közöm hozzád? Intézd el magad a saját bajodat! Mondhatja-e a szem a fülnek: Ta-

ha mással nem, legalább meleg érdeklődéssel. Kis szeretet-rögökkel kell betölteni azt a nagy szakadékot, amely a társadalmi osztályokat egymástól elválasztja.

Ha igazán van bennünk hazaszeretet, akkor az elsősorban abban nyilvánul meg, hogy szeretjük

adni az individualizmus he-
mcsak etikai követelmény,
egy nemzet számára. Em-
mindenki Menenius Agrippa
az most is. Ha egyik tár-
valami, ez a jelenség szük-
an az egész nemzettestre, —
ják ezt sokan még ma sem
ött a mult században a po-
sorozó bizottság azt vette
nkásság köréből évről-évre
emberanyagot kap a had-
ennek az oka. Kitént, hogy
az elégtelen táplálkozás, a
„tauglich,” férfiak csoportját.
ököl a parlament asztalára
emberségesebb életet biz-
zámára, mert nekem kato-
gy kezdődött a porosz szo-

lábnak: Mi közöm hozzád?

a magyar középosztály nagy
a kötelessége az alsóbb nép-
az egyetemes nemzettesttel
vagyunk. De a keresztény-
ső máz rajtunk, hanem az
nak a gyakorlati életben át-
ban mindnyájan egyek va-
isztus misztikus testében va-
(1. Kor. 12., 13.) „Ti pedig
és tagjaiból való tagok.” (1.

a sorsunk. Ne tegyük ma-
gondolkodásmódot, hogy én
resztül tudok érvényesülni;
dok az életben zöldágra ver-
legázolok minden versenytár-
gam erkölcsi és anyagi jó-
egelőnyösebben, ha készség-
felebarátomnak abban, hogy
tudjon magának teremteni.
ak a rábizottak érdekét szol-
ét felkarolja és magáévá tel-
lfogott önérdékét is. Ellenkező
ngedi a vezetésére bizott tön-
zon veszi majd észre magát,
. Akkor pedig neki is felko-

rizmust ültetni a pogány in-

ztály mindenegyes tagja, min-
re készül, tartsa kötelességé-
var nép helyzetét, megszeretni
ni a módot, hogyan lehetne
életet biztosítani, ha divat
oglalkozni. Sokan művelik az
it; érdekes és aktuális társal-
e, de nem érzik át, hogy itt
Az igazi szociális lelkület ál-
közeledés, a megértés szol-
szegényekhez, segíteni rajtuk;

heroizmussal végzik. Az egész év folyamán 15 szegény öreg ember kap hetenkint kenyeret, lisztet és zsírt.

— Milyen szervezete van?

— Legerősebb egyesületünk, 280 asszony, 70 fős taggal. Bennfoglaltatik itt azok akik dicséretes buzgósággal a gyónók és áldozók, részt vesznek közösen segítenek a téli kultúrának melyek színtere a Népház.

— Népház?

— 1934 októberében beépült a nagytermes házat. A bér összegét tagdíjából fedezzük. Benne van a kézműves csapat, a méhész egyesület, a varában van a tennispálya. A legfontosabb kelléke, benne sok kultúrestek, melyeken is beszéltek, köztük Tóblér orvosa kultúresteknek nagy hivatásul lett. Általuk kell előkészíteni a pünket az újabb mozgalmakra.

— Sok szépet hallottunk katolikus napról.

— Hála Istennek és a híveknek és a szomszédos egyháznak, szépen sikerült. A kápolna hangverseny előzte meg, mely Kevermes és a mi községünk nagy érdeklődés mellett kezdődött. Másnap dél 12 óra után katolikus nagygyűlést tartottunk szegedi szónokokkal (Tóth Imre, La Franco). A délutáni gárda összereglott ezer gárdista katonával a nagyszámú közönséget.

Takács Istvánné főjegyzőnk Szíve Szövetség elnöknőjének beszédét mondta: — »Szívünk nagyra nyílt a hitélet, a bölcsesség és a visszahúzóadás falán a gyakori gyónók és áldozók lehetnek a lelki gyakorlatok, a zárt lelki gyakorlat, melyen részt vesz a helyi zárdaiskolában. A nők járultak ismét az Ur asztalához, melynek élményeit még hetek múlva is

Miért vannak Kápolnán magyarnevelő románok?

Az istentiszteletek sorrendje a szegedi plébániatemplomokban :

Fogadalmi templomban: hétköznap: 7 és 9 órakor csendes szentmise.

vasárnap: fél 7 órakor csendes szentmise rövid szentbeszéddel: negyed 8 órakor katona mise, 8 óra 10 perckor piarista diákmise, 9 órakor diákmise, 10 órakor zenés nagymise szentbeszéddel és fél 12 órakor csendes szentmise. Délután 6 órakor litánia.

Felsővárosi templomban: hétköznap: 6 órakor csendes mise, 7 órakor énekes mise, 8 órakor csendes mise. Kedden és csütörtökön 9 órakor szent Antal, illetve kis Teréz tiszt. szentmise.

vasárnap: 6 órakor énekes szentmise szentbeszéddel, 7, 8, fél 9 és 9 órakor csendes mise, 10 órakor zenés nagymise és 11 órakor csendes szentmise. Délután 5 órakor litánia szentbeszéddel.

Sz. Imre városban: vasárnap: 7 órakor énekes mise szentbeszéddel a Hobiárt b. utcai kápolnában, 8 órakor énekes mise szentbeszéddel az Uzsoki-utcai kápolnában.

Csütörtökön délután: 6 órakor Uzsoki-utcai kápolnában szentbeszéd, litánia.

Rókusi templomban: hétköznap: 7 órakor csendes szentmise.

vasárnap: 7 órakor énekes mise, 8 órakor csendes mise, 9 órakor diákmise, 10 órakor nagymise szentbeszéddel és fél 12 órakor csendes szentmise. Délután 6 órakor litánia.

Alsóvárosi templomban: hétköznap: 6 órakor énekes mise, 7 és fél 8 órakor csendesmise, kedden 10 órakor szent Antal tiszteltére énekes szentmise.

vasárnap: 6 órakor énekes mise, 7 órakor csendes mise, 8 órakor énekes szentmise, 9 órakor nagymise szentbeszéddel, 11 órakor énekes szentmise. Este 6 órakor litánia.

Mórávárosi templomban: hétköznap: fél 7 és 7 órakor csendes mise.

vasárnap: 7, 8 órakor csendes mise, negyed 10 órakor énekes nagymise szentbeszéddel és fél 12 órakor csendes szentmise. Délután 6 órakor litánia.

Ujszegedi templomban: hétköznap: reggel 7 órakor csendes mise.

vasárnap: 7 és 8 órakor csendes mise, 9 órakor énekes mise szentbeszéddel.

Somogyi-telepen: hétköznap: 7 órakor csendes mise a zárda-kápolnában. 7 órakor csendes mise a Jézus Szíve templomban.

vasárnap: 7 órakor csendes mise a Jézus Szíve templomban. 10 órakor nagymise szentbeszéddel a Jézus Szíve templomban. 8 órakor énekes mise szentbeszéddel a zárdakápolnában. Délután 5 órakor litánia a Jézus Szíve templomban. Ujsomogyi-telepen 9 órakor énekes mise szentbeszéddel.

Jezsuiták templomában: hétköznap: fél 6, 6, 7, 8 órakor csendes mise.

vasárnap: fél 6, 6, 7, 8 és 9 órakor mise. Délután 6 órakor szentbeszéd, litánia.

dik végig a testvéreket elválasztó gyászvonalon. Ilyen demarkációs vonalakba lépten-nyomon beleülünk csonka hazánk társadalmi életében is. Szociális demarkációs vonalak húzódnak itt a társadalmi osztályok között. A vezető középosztály nagy része nem akar tudomást venni arról, hogy neki kötelességei

A C
elszakított véreink szenvedik keserű poharat kell nekik megbántatást jelent az elnyomatás állandó üldöztetés, de még keserűbb érzést szül az, ha édestestvére elhagyta, nem Bizony ez a vád nem alaptalan. Zárda-ban lakó magyarokat is. Keveset törődünk az elszakított testvéreinkkel, különösen ha leszámítjuk a legutóbbi évek kapcsolatait, érintkezéseit. Pedig a sorompókon túlról erősen vágyódnak a mi érdeklődésünk, szeretetünk után. Ha néha-néha egy magyar cserkész- vagy tornászcsapat átrándul Erdélybe,

vannak a vezetettekkel szembe a hivatali munkán túl is. Nem akar tudatára ébredni annak, hogy neki nemcsak fölfelé kell kacsingatnia, hanem inkább szeretettel lefelé nyulnia, hogy fölemelje azokat, akiket a gondviselés rájuk bízott. A magyar középosztály tagjai még ma is kevés érdeklődést mutatnak a magyar kisiparosság, munkásság sorsa iránt. Hiányzik bennük a szolidaritás tudata a nemzet más rétegével szemben.

A középosztály legnagyobb része individualista. Neki csak az a fontos, hogy minden hónapban megkapja pontosan a maga fizetését. Ha esetleg ezenkívül még van valami ambíciója, az oda irányul, hogy ez a fizetés lehetőleg minél nagyobb legyen. Jellemzi ezt a típust a magáról való tulságos gondoskodás. Most 4+1 csöves rádióra van szüksége; majd XVI. Lajos korabeli ebédlőt vesz. Mindez és ehhez hasonló jelenség még nem lenne nagy hiba, hiszen az életnyújtotta javakat és kényelmet szabad minden embernek élveznie. A baj ott van, hogy az önmagáról való gondoskodás annyira lekötí minden energiáját, hogy idejéből, érdeklődéséből semmi sem jut annak a rengeteg nincstelen embernek, akik közül soknak nemhogy XVI. Lajos-korabeli butorai, de még egy tisztességes ágya sincs. Pedig ezek is magyarok; ugyanegy nemzetnek a tagjai; vér a vérvérükből.

A minap a következő jelenetnek voltam a tanuja. Egy szegény napi munkájából élő (inkább tengődő) köszörűshöz odajön egy legény azzal az üzenettel, hogy X ur bizony sokalja azt az összeget, amit a köszörűsnek kifizetett az elvégzett munkáért. Erre a köszörűs elővesz a zsebéből egy 50 fillérest, odaadja a legénynek.

— Fogja és vigye vissza X urnak. Ha sajnálja azért a munkáért az 50 fillért, akkor nem kérek érte semmit. Én úgy sem leszek gazdagabb ezzel a pénzzel.

Megkérdeztem a mestert, milyen munkáról volt szó. Részletesen elmondta, hogy több kést és egy bicskát köszörült meg, azonkívül kisebb javítást is csinált. Olyan munkáért, amit senki más meg nem csinált volna egy pengőn alul, a fixfizetéssel rendelkező X ur sokalta az 50 fillért. Ugy látszik semmit sem hallott a pápák szociális körleveléről; a családi bérről és hasonló „szociális ujdonságról.” Az ilyen jelenségeknek egyenes következménye, hogy a szegény emberek ösztönszerűen elzárkóznak az intelligencia elől, sőt sokszor gyűlölet ébred szívükben a vezető, a gazdag osztállyal szemben. Ilyen kis cseppekből gyűlik össze a keserűség tengere, amely az anyagi nincstelelenségénél is jobban tud fájni az emberi léleknek.

Legyen bennünk több szeretet, megértés. Hiszen onnan alulról úgy vágyódnak a mi szeretetünk megértésünk után. Nem érezzük meg az ő fájdalmukat? Ha az emberi testben valami hiba van, az egész test érzi a fájdalmat, az egész organizmus igyekszik a beteg tagon segíteni. Igen nagy bajnak a jele az, ha már a fájdalomérzet nem jelentkezik az ember tudatában. Pedig hány és hány kóros jelensége van a magyar életnek, amely a jól szituáltak öntudatáig nem jut el, mert minden ilyen jelenség elől azzal zárják el a bensejükhöz vezető utat; „Mi közöm a más bajához! Mindenkinek megvan a maga gondja; igyekezzék azt elintézni! Senki ne avatkozzék a más dolgába!”

Igy az individualista. Pedig mondhatja-e a fej, a lábnak: Mi közöm hozzád? Intézd el magad a saját bajodat! Mondhatja-e a szem a fülnek: Ta-

pasztalataimat nem osztom meg veled; igazodj el a magad munkája alapján!

Szolidarizmust ültetni az individualizmus helyébe! A szolidaritás nemcsak etikai követelmény, hanem egyszerűen lételev egy nemzet számára. Emlekezzék csak vissza mindenki Menenius Agrippa meséjére. Mennyire igaz az most is. Ha egyik társadalmi osztálynak fáj valami, ez a jelenség szükségszerűen kihatással van az egész nemzetestre, — akármennyire nem akarják ezt sokan még ma sem belátni. Hogyan kezdődött a múlt században a porosz szociálpolitika? A sorozó bizottság azt vette észre, hogy a gyári munkásság köréből évről-évre kevesebb és hitványabb emberanyagot kap a hadsereg. Utána néztek, mi ennek az oka. Kitűnt, hogy a rossz lakásviszonyok, az elégtelen táplálkozás, a nyomor tizedeli meg a „tauglich” férfiak csoportját. Erre a porosz katonai ököl a parlament asztalára csapott: Itt pedig tessék emberségesebb életet biztosítani a munkásság számára, mert nekem katonákra van szükségem! Így kezdődött a porosz szociálpolitika.

Mondhatja-e a fej a lábnak: Mi közöm hozzád?

Mikor veszi észre a magyar középosztály nagy többsége, hogy neki mi a kötelessége az alsóbb néprétegekkel szemben, az egyetemes nemzetesttel szemben? Keresztények vagyunk. De a kereszténység ne legyen csak külső máz rajtunk, hanem az isteni Üdvözítő tanításának a gyakorlati életben átélte valószínűsítése. Krisztusban mindnyájan egyek vagyunk. Egy testben, Krisztus misztikus testében vagyunk megkeresztelve (1. Kor. 12., 13.) „Ti pedig Krisztus teste vagytok és tagjaiból való tagok.” (1. Kor. 12., 27.)

Egy a célunk, egy a sorsunk. Ne tegyük magunkévá azt a téves gondolkozásmódot, hogy én csak felebarátomon keresztül tudok érvényesülni; hogy én csak akkor tudok az életben zöldágra vergődni, ha kíméletlenül legázolok minden versenytársat. Ellenkezőleg, önmagam erkölcsi és anyagi jólétét akkor szolgálom legelőnyösebben, ha készséggel segítségére vagyok felebarátomnak abban, hogy ő is biztos existenciát tudjon magának teremteni. A vezetőosztály nemcsak a rábízottak érdekét szolgálja, ha azoknak ügyét felkarolja és magáévá teszi, hanem helyesen felfogott önértékét is. Ellenkező esetben, ha pusztulni engedi a vezetésére bízott tömegeket, egyszerűen csak azon veszi majd észre magát, hogy nincs kit vezetnie. Akkor pedig neki is felkopik az álla.

Keresztény szolidarizmust ültetni a pogány individualizmus helyébe!

A magyar középosztály mindenegyik tagja, mindenki, aki vezetős szerepre készül, tartsa kötelességének megismerni a magyar nép helyzetét, megszeretni ezt a népet és keresni a módot, hogyan lehetne neki tisztességes földi életet biztosítani, ha divat szociális kérdésekkel foglalkozni. Sokan művelik az u. n. szalon-szociológiát; érdekes és aktuális társalgási témát látnak benne, de nem érzik át, hogy itt élet-halálról van szó. Az igazi szociális lelkiület áldozatot is tud hozni a közeledés, a megértés szolgálatában. Lehajolni a szegényekhez, segíteni rajtuk; ha mással nem, legalább meleg érdeklődéssel. Kis szeretet-rögökkel kell betölteni azt a nagy szakadékot, amely a társadalmi osztályokat egymástól elválasztja.

Ha igazán van bennünk hazaszeretet, akkor az elsősorban abban nyilvánul meg, hogy szerétjük

egymást. Tartsunk össze legalább mi, maradék magyarok. Segítsünk egymáson. Mindenegyed megértő szó, minden segítség kinyújtott kéz a szebb magyar jövődőt szolgálja az igazi hazaszeretet szellemében. Tűnjenek el a magyar és magyar közt a szociális demarkációs vonalak, hogy mihamarabb megsemmisüljön a trianoni gyászvonal is.

Vida Elemér

KATOLIKUS TESTVÉREK!

Ne vigyék pénzüket az ellentáborba, hiszen nálunk is legalább olyan olcsón vásárolhatnak, mint bárhol

vásznakat, fehérneműeket,

harisnyaféléket, mindennemű rövidárukat, kötényeket, zsebkendőket legolcsóbban nálunk

Csonka-család

„Vőfély” boltjában

Szeged Klauzál-tér 9. — E lapra hivatkozva 5% kedvezmény éppúgy a főtisztelendő papságnak és zárdáknak is.

RODALOM

A családi nevelés útjain. A középiskolai tanuló és a szülői ház. Szerkesztette: *dr. Kispárti János*, kegyesrendi tankezületi főigazgató. Budapest, 1935. Kiadta a budapesti kegyesrendi gimnázium. Stephaneum 223 l. 3 P.

Ezt az értékes könyvet a szerkesztő főigazgató elsősorban a tanítványok szüleinek szánta, akik legtöbbször utmutató nélkül, vezérfonál híjával kénytelenek gyermekeiket nevelni. De nagy haszonnal forgathatja minden tanítványát lelkiismeretesen, felelősséggel nevelő tanár, tanító is a gyűjteményt, melynek tartalma a nevelő-tanító-oktatás egész területére kiterjed.

A könyv szerzői (egy kivételével a budapesti piarista rendház tagjai) bőséges tapasztalatukkal, nagy és széleskörű meglátásukkal a tisztelt mult nemes eszményeinek személtartásával a tanuló és az iskola között felmerülő kérdéseket adják elénk tizenegy tanulmányban. *Sebes Ferenc* dr. rendfőnök: *Katolikus család és katolikus nevelés.* *Ochmacht Nándor*: *Vallásos nevelés a családban.* *Balany György* dr.: *A nemzeti közéletre való nevelés a családban.* *Kozáky István* dr.: *A gyermek esztétikai nevelése.* *Eder-Szászy László* dr.: *A serdülő gyermek.* *Kézner Károly*: *A tekintélytisztelétről.* *Ochmacht Nándor*: *A barátság a tanuló életében.* *Bátori József* dr.: *Diákélet és olvasmányok.* *Kispárti János* dr.: *A pályaválasztásról.* *Perémy Gábor* dr. orvos: *A középiskolás fiú testi fejlődése.* *Kiss József*: *A középiskolai tanuló napirendje* címen értekezik.

A család és iskola együttműködésére mindegyik tanulmány bőséges anyagot nyújt a nevelés nagy munkájában. (D. G. dr.)

FOLYÓIRATOK

A gyümölcsösök egy veszedelmes új ellenségéről ir részletesen a *Növényvédelem és Kertészet* legújabb száma. Cikkeket közöl az őszibarackos hozamáról, az állandó

gyümölcsstermés tényezőiről, a gyümölcsös telepítésének legfontosabb szempontjairól, a fakéregodu házi készítéséről, egy új szőlőbetegségről, az újrendszerű talajforgatásról, a szárazságban való szőlőgazdálkodásról, a téli gyümölcsfa-karbolineumos permetezéséről stb. A két dusan illusztrált, színes gyümölcsképet is közlő szakklapokból a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11., Földmívelésügyi Minisztérium) egy alkalommal e lapra való hivatkozással díjtalanul küld mutatóványaszámot,

J Spillmann S. J. „A gyónási titok áldozata” c. könyv, egy valóban megtörtént eseményt ad elő, amely a 80—90-es években zajlott le Franciaországban. Megható erővel igazolja a papi lélek hősiességét a meggyónt bűnökkel, az emberi gyarlóságokkal szemben. Inkább börtönt visel, tűri a meghurcoltatást, a sok kínzást ártatlanul, — várja a halált, amit fejére mért a törvény, — de nem árulja el a lelkébe zárt titkot: embertársának meggyónt vétkeit. Mindezt tűri hősiessé, míg Isten a vétke által fel nem deríti az igazságot.

Mély megnyugvás, tisztelet és bizalom száll az olvasó lelkébe a gyóntató pap iránt, aki vértanuságra is kész, semhogy a gyónási titkot megszegje.

A könyv végig érdekes, fordulatos, sokszor drámai jellegű. A könnyekig meható az a mód, ahogyan az író előadja az eseményeket.

Mindenkinek lenyűgöző érdekessége miatt ajánljuk. Kapható: Korda könyvkereskedésében. füzve 3.— P-ért.

A **Korunk Szava** január 1-i száma *Széchenyi György* gróf és *Katona Jenő* szerkesztésében gazdag tartalommal megjelent. A lap a híres német emigráns jezsuitának *Muckermann Frigyesnek* nagy cikkét közli: *Utban a szociális tett felé.* *Gratz Gusztáv* ny külügyminiszter *Magyarország és Franciaország* viszonyáról ir feltűnést keltő cikket. A lap szerkesztője: *Katona Jevő* *Winter Károly* bécsi alpolgármester a *Korunk Szava* körében tett látogatásáról emlékezik meg kimerítően vázolvva a bécsi szociális helyzetet és törekvéseket. *Schwartz Elemér* egyetemi tanár a *falusi nép és intelligencia viszonyát* vázolvva sürgeti a néprajz kötelező tanítását. *Széchenyi György* gróf a *Korunk Szava* küzdelmét jelenti be az új évben. *Turi Béla* *Ausztria Magyarország és Csehszlovákia együttműködéséről* ir, *Lippay Lajos* pedig a keresztény házasságról. Az *Idő sodrában* című rovat a *Hercegprímásnak a szocializmus elleni beszédéről, a hitlerista ujpogányság tulkapásairól, Paul Bourget* haláláról *Innitzer* bíboros és *Zichy Gyula* gróf jubileumáról stb emlékezik meg.

FÉNY, DERŰS OTTHON, TISZTASÁG,

a jó lakásvilágítás eredménye.
Díjmentes szaktanács.

VILLANYTELEP

Kossuth Lajos sugárut 89.

Hazai, angol - és francia

női és férfi divatkelmék. Selyemkülönlegességek.

Írlandi és rumburgi lenvásznak és minden néven nevezendő textilanyag legnagyobb választékban
Figyelem!

Garantált angol Crombie

téli kabátok és más legelsőbb rendű angol gyártmányu őszi és téli ruhaszöveteim raktáramra megérkeztek.

Ketting Lajos divataruháza

Szeged, Tisza Lajos-krt. (Püspök-bazár). —: Telefon 26—87

Lelkigyakorlatok Nagykamaráson. Nagyszerű lelkigyakorlatokat tartottak Karácsony ünnepének hetében a nagykamarási hívek. Férfi- és női csoportokra osztva 3–3 napig, a félig zárt lelkigyakorlatokat P. Krajnik György S. J. vezette. A hívek örömkönyvek között mondtak hálás köszönetet a Páternek és a lelkigyakorlatokat megrendező Vörösvári Nándor plébánosnak.

Felvétel a Mária-Társaságba. Magyarországon is letelepülni készülő Mária-Társasága a rendbe való fölvételre pályázatot hirdet. Mindazon egyházilag törvényes születésű ifjak, akik 15. életévüket már betöltötték és a szerzetespapi, -tanári, -tanítói életre hivatást éreznek, felvételt nyerhetnek. Felvételüket kérhetik szerzeti hivatást érző állástalan tanárok, tanítók, sőt iparosok és földműves ifjak is. A bélyegtelen kérvényhez mellékelni kell a keresztlevelet, utolsó iskolai bizonyítványt, vagy a gimn. polg. isk. IV. osztályáról szóló végbizonyítványt, orvosi bizonyítványt, szülői beleegyezést. A kérvény továbbítás végett a mellékletekkel együtt e címre küldendő: Vörösvári Nándor plébános, Nagykamarás, Arad megye, aki a részletes fölvilágosítást is készséggel megadja. Ugyancsak öhozzá forduljanak azon ifjak is, akik a nyári vakáció folyamán a Mária-társasága ausztriai intézeteiben óhajtának nyaralni, vagy német, francia, angol, olasz nyelveket tanulni.

A Szeged-Rókusi R. Kath. Egyházközség saját székházában minden második pénteken este 8 órai kezdettel szórakoztató műsorral kísért ismeretterjesztő előadást rendez. Első alkalommal a folyó hó 17-én Pfeifer Elek reáliskolai rajztanár »Madonna-típusok az évszázadok tükrében« címen tart vetítettképes előadást, Gaál Géza gyak. iskolai tanító pedig Petróczy István ny. repülő ezredes műve alapján a polgári légvédelemről kezdi meg vetítettképes előadás sorozatát. Az előadások között a rk. tanítóképző énekkara Kapossy Gyula egyházzenei szakfelügyelő vezényletével Mária-énekeket ad elő és Kiss Árpád tanárképző főiskolai kérvényhez mellékelni kell a keresztlevelet, utolsó is-felhívjuk az érdeklődők figyelmét a legközelebbi, február 7-i második előadásunkra: Dr. Kovács József női felsőkereskedelmi iskolai tanárnak »A Tiszáról« szóló, alkalmi népdalokkal és költeményekkel illusztrált, vetítettképes előadására. Ezen előadásokra az Egyházközség mindenkit szeretettel lát, belépődíj nincsen.

Karácsony Krisztus nélkül. A »Deutsche Allgemeine Zeitung«, a német nemzeti szocializmus egyik vezető lapja is szóvá tette, hogy nem lehet egészen helyes olyan karácsonyi ünnepélyeket rendezni, amelyekből száműzték Krisztust, illetve a gyermek Jézust. A több, mint 20 millió német katolikus csak templomában, vagy otthonában ünnepelhette meg Jézus születését, de Goebbels propaganda miniszter karácsonyi rádióbeszédében, amely 30.000 karácsonyi ünnepély központja volt, 5 millió gyermek és szülő részére, a keresztény szellemről, a karácsony keresztény jellegéről és Krisztus Urunkról egy árva szó sem hangzott el.

A keresztény karácsonyfa-ünnepségek helyett téli a fordulót rendeztek, amely azonban inkább harcok és hadi jellegű volt. Így például az egyik páncélezrednél olyan »Christbaumfeier« volt, amelynél az angyalokat acélsisakokkal díszítették. Panaszkodtak az evangélikus vallásuk is, mert ők az ilyen eljárásokban bolsevizmus felé való kanyarodást látnak és aggodalommal tekintenek a Németbirodalom jövője felé, amelynek hivatalos irányítói már a kis gyermekekből, tehát a jövő nemzedékből is számúzik a jászolos kis Jézust.

Óriási biblia. Ritka könyvkülönlegesség látható Los Angelesben. Waynal nevű amerikai polgár 8048 nagy lapoldalon elkészített egy bibliát, amely kinyitva két és fél négyzetméter területet foglal el. Minden szakszerű segítség nélkül kívánt a saját maga készítette sajtóval és betűkkel bibliát előállítani. Régi mintára készült a sajtó és az óriási betűsorozat. A könyv 86 centiméter vastag, a súlya pedig 496 kg. A 15000 sor mindegyikében 25 betű van. Csak a 8000 lap kötésénél engedte meg, hogy felesége segítsen neki.

Napoleon és a pápa. A nagy császár életéből újabban sok részletet lehet olvasni lapokban és folyóiratokban, amelyek célja valószínűen intelem újabb háborús országcsoportok alakulása ellen. Így egyik cikk figyelmeztet, hogy a napoleoni háborúk öt millió ember halálát okozták. Egy másikban olvassuk Napoleon esetét VII. Pius pápával, amely állítólag úgy történt, hogy a pápa az első konzulnak azt a kívánságát, hogy jöjjön Párisba az ő császári megkoronáztatására, először elutasította. Mikor azonban Napoleon fenyegetőzött, egybehívta a bíboros-testületet, amely egyhangúan azt javasolta, hogy jelenjen meg Párisban. VII. Pius, aki előre látta ezt a döntést, átadott a bíborosoknak egy tokot, ama utasítással, hogy ha ő 1805. február végéig Rómába vissza nem tér, nyissák ki. 1804. november végén indult el a francia fővárosba, ahol december 2-án volt a koronázás, mely után a pápának javaslatokat tettek, amelyek elfogadása esetén a francia katolikusokra úgyszólván minden joga megszűnt volna. Hozzájárulását megtagadta és kérte utlevelét a hazautazásra, amit azonban a császár csak úgy volt hajlandó kiadni, ha az előterjesztésekhez hozzájárul. Erre a pápa tudomására adta Napoleonnak, hogyha ő február végéig nem lesz Rómában, akkor az egész világ meg fogja tudni, hogy Napoleont nem a kereszténység látható feje, hanem egy egyszerű lelkész koronázta meg. Ugyanis a tokban a pápának 1804 december 1-én kélt lemondása volt a pápai méltóságról, amelyről a bécsi és a madridi udvaroknak másodlat állt rendelkezésre. Másnap VII. Pius elutazhatott.

Az új angol képviselőház katolikusai. A közel-múltban újra alakult angol alsóházban 19 katolikus képviselő van, még pedig 13 konzervatív és 6 munkáspárti. Ezenkívül az északi írkerületekből is van még két képviselő, akik azonban nem jelennek meg az üléseken. Mint jelölt 43 katolikus ment a küzdelembe. Érdekes, hogy a munkáspárti katolikusok száma kettővel szaporodott.

Talpra magyar,
Hí az üzlelvilág,
E nélkül, hidd el,
Elveszett hazád!

(P. Bíró Ferenc S. J.)

Ha agrárnépességünk
felemelése sikerül,
újra életerős és önálló
nemzetté lehetünk!

(Szekfü Gyula tört. író)

IPAROS, KERESKEDŐ ÉS GAZDAIFJÚSÁGI MOZGALMAINK HAVI RÖPIRATA.

RIADÓ!

Felétek harsog, *iparos- és kereskedő-ijjak*: se-
gédek, tanoncok! Tusára, harcra hív; biztos győze-
lemre!

»Lenézett« és »elhagyott« ifjúságnak neveznek
titeket. De ütött az óra, hogy fehérre mossátok a
megtiport becsületet!

Riadó zeng felétek is tanyákra és falukra, *gazda-
ijjak* száza, ezrei! Annyit ér a nemzet, amennyit ti
értetek. Fegyverkeztek hát, apáink sorsánál különb
élet új honfoglalására!

Iparos-, kereskedő- és gazdaiifjúság: búzakalász,
kalapács és mérleg, egybekapcsolódva készüljétek of-
fenzívára! A D. F. röpiratunk kicsi, de zengő har-
sona, mely belőletek való, s a ti hangotokat szórja.

Mit akarunk? Mondjuk meg fennhangon és nyil-
tan, hogy értse a süket is, lássa meg a vak is!

Jobb egészséget! Nehéz munkánk után több jó-
kedvet és derűt; vig műkedvelőt, frissítő szórakozást,
tiszteletes táncot. Akarunk egészséges, mozgalmas
sportéletet, mérkőzést és versenyt.

Jobb megélhetést! Mert mit ér az egészség, ha
nincs hozzá kenyér? Ki nézhetné bambán, megnyu-
godva, hogy testvéreink a munkanélküliség számkive-
tettjei? Kinek mindegy az, hogy olyan bérért dolgo-
zik-e, mely éhenhalásra sok, de megélhetésre kevés,
— vagy megérdemelt keresete emberhez méltó életet
és családalapítást biztosít?!

Gazdaijjak, testvérek! Jól tudjátok, hogy paradi-
csomi boldogság nem száll többé a földre; de azt
soha el ne higgyétek, hogy az ugart törő magyarnak
veritékes munkájáért cserébe csak lyukas csizmát, ron-
gyos ruhát és száraz kenyeret adhat a magyar föld!
Szövetkezeti eszme, hódítsd meg a magyar falukat,
tanyákat!

S hány szegény *tanonc* vár az élet útjáról félre-
lökve segítő kézre, jótanácsra, emberibb életre!

Több műveltséget! Aki nagyobb kenyérért küzd,
de a tudás forrásaiból inni nem akar, korgógyomrú
marad.

Ha a *gazdaijju* jobban értené a földművelés, ál-
lattenyésztés, gyümölcsészet titkait és az értékesítés
fogásait, kétszer, sőt ötször annyit jövedelmezne bir-
toka.

Ha az *iparos- és kereskedősegéd* szaktanfolya-
mokon és nyelvi kurzusokon sokoldalúan kibontaná ké-

peségeit, egyik híres iparosvezér állítása szerint né-
hány napnál tovább nem lenne munkanélküli.

Tösgyökeresen *magyar műveltség*, felülmúlhatat-
lan hazaszeretet itassa át a dolgozó fiatalság lelkét!

Ne csak a kérges tenyérrel, ne csak az olajos
kézzel dicsekedjétek, hanem legfőbb büszkeséged »a
kiművelt emberfő« legyen!

Több vallásosságot! A dolgozó fiatalság embe-
ribb jövőjének halálos ellenségei nem a világkrízis,
hanem azok a gaz kúfárok, akik elcsalják tőle legdrá-
gább kincsét: hitét és erkölceit. S ez a kifosztott-
ság még a vénasszonyos vallásosságnál is rosszabb ál-
lapot!

A názáreti Dolgozó mondta, hogy Ő a világ vi-
lágossága, Ő az igazság. Aki botorul azt képze-
li, hogy önánál jobb vezért talált, azt könyörögve kér-
jük, tegye le a lantot, s világtalan vezető módjára
ne vigyen másokat is az örvény felé!

*Megharsantak a kürtök, szól a riadó! Van-e laj-
hárlekkü ijju, akinél visszhangra nem talál?!*

Ütött az óra, mozog az ifjúság mindenütt, csak
a magyar maradna le ismét 50 évvel? Tenni kell, he-
verní nem szabad!

Csonka hazánkkal, beteg anyánkkal szemben hüt-
lenek leszünk? *Soha!*

Akarunk Krisztussal, együtt masírozni az élet út-
jain? *Akarunk!*

Rajta hát! Krisztusért és hazáért! Előre!

P. K.

Körmendy Mátyás

ipartestületi elnök szózata

a dolgozó ifjúsághoz

Fiatal koromtól kezdve szívemben hordoztam a
vágyat, hogy a dolgozó ifjúságot egy nagy me-
gmozdulásra indítsam. Mi volt a sikertelenség oka,
nem kutatom. De most, mikor fejemet már meg-
csapta az élet dere, önzetlen örömmel szemlélhetem,
hogy fiatalos erővel indul virágzásnak a szervezke-
dés minden városrészben, sőt a vidéken is.

Valláserkölcsi alapon kell a munkát végrehajtani,
különben bolond ember módjára homokra építjük
házunkat, melyet az emberi önzés viharja elsöpör.
De a *házkitűzés ne csak vallási legyen, hanem ölelje*

fel az élet egész teljességét: a nemes szórakozástól kezdve a szaktudás fejlesztéséig és a megélhetés biztosításáig.

Jó, ha minden városrész külön szervezkedik, de az Ipartestület hozza egy frontba mind a hét városrész ijűségát! Dísztermünk és tanácstermeink a nemes szórakozás és komoly munka számára nyitva állanak!

Nagy örömmel látom, hogy a most megmozduló iparos-ijűség felveszi a kapcsolatot nemcsak a kereskedő-réteg fiataljaival, hanem a tanyák és falvak gazdaifjai felé is tekint, hogy a búzakalász, kalapács és mérleg hármas egysége szebb jövő reményének legyen záloga.

Fiatalok! Az idősebb korosztály bizakodással tekint felétek! A magyar haza sorsa kezetekbe van le-téve! Vigyétek diadalról-diadalra zászlótokat a végső győzelemig!

Szeged, 1936. január hó.

VAGY VAGY

Krisztus és én. Szőlőtő és szőlővessző. Mily tökéletes hasonlat! Kijelezi életem egész lényegét.

A szőlővesszőből nem lehet széket csinálni, nem lehet fogast faragni, nem lehet kapanyélnak használni, gereblyefognak sem jó! A szőlővessző csak két dolog közt választhat: vagy marad a szőlőtőn, s akkor a legnemesebb gyümölcsöt termi, melyből édes bor van: vagy elszakad a szőlőtőtől, s akkor már csak a tűzre jó.

Figyelmes pincér.

— De hallja maga, pincér, a szemem láttára a levesben az újja!

— Ne tessék aggódni, már nem meleg...

Pista bácsi élményei

(Schmidt Ferenc tanár úr írja a szerkesztőnek: »Sokszor megfordultam Eördög István szegedvidéki gazda tanyáján. Elbeszélgetve vele ismét meggyőződtem, hogy a magyar ember józanabb, okosabb, mint más nemzetek fiai. Élettapasztalataiból olyan tanulságokat tud levonni, hogy büszkeségére válhatnék némely egyetemi professzornak is. Egy pár beszélgetést lejegyeztem és tisztelettel küldöm.« — Köszönjük, tanár úr! Isten éltesse Pista bácsit is!)

Kint voltunk a lövészárookban. 1915. Karácsony előestje volt. Nem lőttünk mi sem, az orosz sem. Lélekben mindenki hazaszállt kedves otthonába, a karácsonyfa mellé.

Elővettem én is családom fényképét. Könnyes szemmel nézegettem. Elolvastam levelüket s elkezdtem rózsafüzért imádkozni. Ó érettük. Ez volt az én karácsonyi ajándékom számukra.

Egyszer csak megszólal egy hang:

»Ugy kell tennünk, mint az első keresztények ezélt 1900 évvel tették: nem az uralkodó osztályt hurcolták verpadra, hanem maguk adták oda életüket a megszabadító igazságért. A mi társadalmunknak első kézikönyvét tehát vérrel írták a cirkuszok homokjába és a pogány közönség kemény szívébe.«

(P. Varga S. J.)

A győzedelmes ökor

Kis mese nagyoknak

Az ökor egyszer már nagyon megírgyeltte, hogy az emberek annyit dicsérik a pacsirta szép hangját, öröla pedig sohasem beszélnek. Kihívta ezért a pacsirtát dalversenyre. Zsűrit is hívott egybe: sógorát, a bivalyt, bátyját, a falu öreg bikáját, s az egyik sógorasszony tehenet.

A dalestét holdvilágos ég alatt a falumenten gyepen rendezték meg, mikor is az egyébként mélabús ökor oly szépen bögtött, hogy a bíráló-bizottság egyhangúlag neki ígérte oda a pálmát.

Önérzetesen ballagott haza a győztes.

Ha léha, hasonszörű barátaid dicsérik is korcsmázó, duhaj életedet, vagy elismeréssel adóznak trágár beszédeidért, ne hidd, hogy már igazad is van:

Nagyot mondók.

Két amerikai kömüves összeállkockzik, mindegyik más-más vállalkozás alkalmazottja. Azon vitatkoznak, hogy melyik vállalkozásnál épülnek gyorsabban a házak.

— Nálunk — mondja az egyik — reggel hatkor belekezdünk egy negyvennyolc emeletes ház építésébe és este hatra készen áll a ház.

— Az semmi — tromfolja le a másik, — mi reggel hatkor belekezdünk egy hetvennégy emeletes ház építésébe, s délelőt tizenegykor a pallér kiabált: »Hé, megálljatok, most látom csak, hogy tévedésből nyolc emelettel többet építettünk, mint kellett volna.

— Pista bácsi. Irigylem magát. Maga még itt is boldog, a lövészárookban... Látja, én szeretnék most gyilkolni, mészárolni, halomra löni minden élőlényt, legvégül magamat... Az én számomra az élet kín, gyötrem.

Majd elhallgatott. Titokzatos csöndben hullt a hó s a távolból gyöngé harangszó hallatszott. Én törtem meg a csendet:

— Sándor látott már sarkából kifordult vasajtót?... Ugye, hogy nyikorog, ugye hogy nyekereg! Terhére van önmagának, de másnak is! Sándor! Tegye vissza az ajtót sarkába. Az élet sarka, forgópontja az Isten. Aki ebből a sarokvasból kifordult, terhére van önmagának, másoknak...

— Nem! Azt nem!... Gyülölöm Istent! Nekem Ó nem kell!...

Éjszaka lövés ébresztett karácsonyi álmomból. Ott-hon voltam. Ót kis gyermekem ragyogó szemmel érkelte a »Mennyből az angyal«-t. S én meg akartam őket simogatni. De a lövés megzavart.

Azt hittem, hogy az ellenség lőtt. De nem. Az oroszoknak is volt szíve. Csak Sándornak nem! Agyonlőtte magát. Ezen a szent éjjelen értettem meg, hogy hol van és ki a legnagyobb ellenség.

„Ez kellett nekünk!”

(Kiszombori tudósítás)

Mostanában új élet szállt a kiszombori legényegyletbe. Árnys Gyula káplán urunk hozta közénk, ki vezérünk, atyánk lett valósággal. Volt itt szikra azelőtt is, de most tűz lett belőle. Magunk mentünk át toborozni a szomszéd Ferencszállásra is, amely parókiánkhoz tartozik. Már valami ötven tag iratkozott be ott is. A leányok is kedvet kaptak, kérdegetik, hogy nekik nem lesz semmi?

Káplán urunk szakadó esőben is átmegey Ferencszállásra. Multkoriban mondta, hogy ha vénasszonyok esnének, még akkor is átmenne.

Lelegyakorlatot is tartottunk karácsony előtt. P. K. jezsuita atya jött hozzánk. Amint leszállt a vonatról, mindjárt mondtam, ez a mi emberünk lesz. Hát mutatott is szeretetet, meg katolikus igazságot. A reformot bizony magunkon kell kezdeni. Ez kellett nekünk.

Jöttek a legények messziről a hideg, sötét estén biciklikén, szekéren. Sajnos dolog, hogy a lovas gazdák nehezen adják a szekeret, különben még több lennének volna. Így is voltunk majd százhuszan.

Kolping alapon, de nekünk való formában, dolgozunk. *Adja Isten, hogy a lelegyakorlat töke legyen, amelyből gyönyörű szőlő sarjad.*

Bottyán János gazdafiú, (Kiszombor)

»A mi mozgalmunk senkít sem akar lehangolni, mert az barbárság, hanem megvédeni és felemelni!« (M. B.)

Az ifjúság barátait kérjük, hogy sajtómozgalmunkat néhány pengővel támogatni szíveskedjenek! Akár 1 drb. használatlan 2 filléres bélyeget is örömmel fogadunk!

Cím: D. F. központja, Szeged, Dugonics-tér 12.

NEM HALLOTTAD MÉG?!

A szegedi D. F. február 9-én tarkaestet rendez táncsal. (Jövedelem a szervezkedés költségeire és sajtó propagandára kell.)

A szegedi D. F. az Ipartestületben szociális tanfolyamot rendez februártól kezdve.

Március 15-én a városi és falusi ifjúság közös díszgyűlést tart.

Gazdafiúk február 24-én háromnapos vezetői kurzusra jönnek.

Pünkösdkor az iparos- és kereskedőifjak számára 3 napos lelegyakorlat lesz.

Gazdafiújsági egyleteink tervbevétték a gyümölcsészeti tanfolyamokat.

A D. F. szerkesztősége egyesületeinknek olcsón kitűnő színdarabokat szerez. (Cím: D. F. Szeged, Ipartestület.)

Iparos- és kereskedőifjainknak német nyelv-kurzust nyitunk.

A szegedi Ipartestület hetenkint egy este szívesen átengedi az ifjúságnak fedett kuglizóját.

Dr. Farkas György és Ugrin József színművész az újévben is segíti az ifjúság mozgalmát: hozzáértéssel és meleg szívvel, mint 1935-ben.

Krisztus légiói

Mig zúg az élet, mint vészes vihar
És az a jobb, ki többeket kimar,
Sokaknak ajkán síró jaj fakad,
Lábuk kivérzik rossz cipő alatt:
Mi állunk fönn a zugó szirt fölött,
Aikunk zsoldáros dalba öltöztö.
Krisztus Királynak munkás légiói.

Kérges kezünk, de forrón ver szívünk
És mélyén drága, szent hitet viszünk.
Hamis próféták ökle csap felénk,
Ám messze hangzik ujjongó zenénk:
Élet viharján el mi nem veszünk,
Testvérek lettünk, Krisztushoz megyünk,
Krisztus Királynak munkás légiói!

Czakó Kálmán szabó s. (Szeged)

Tüzes hangulatú megbeszélést tartott Szeged hét városrészének képviselőitében kb. harminc iparos- és kereskedősegéd az Ipartestületben. Két zákányi gazdafiú is bejött az eső ellenére, 20 km.-es biciklit utat téve meg. Pintér József, a magyar Kolping-családok elnöke, országgyűlési képviselő ismertette a Kolping-programm hármass célkitűzését: vezetőembere legyenek önönmagamnak, szakmámnak mestere s leendő családomnak ura, és ha úgy fordul, a társadalomban is vezető legyenek. A fiúk feszült figyelemmel hallgatták az előadást. Dr. Gyuris ipartestületi titkár úr is köztünk volt, Körmeny elnök úr, sajnos, Pesten tartózkodott. Épül a dolgozó fiatalság frontja! Pintér elnök úr szerint »Szeged csodát művel, ha ifjúsága összefog!«

Kálmán Sándor szabó s. (Szeged)

Husz móravárosi iparos- és kereskedő ifjút avatott a Kolping-családok tábora november 24-én Szegeden a közkedvelt Pál atya. Mikor az oltár előtt minden taggal kezét fogott, az iparosság és Egyház egymásratalálását élte át az ünneplő közönség. Mennyire időszerű ma is a cipészszegédből pappá lett Kolping minden gondolata. Rókuson is hódít; már 20—30 tag jár a gyűlésre, melyet Szenthelyi ft. úr nagyszerűen irányít.*) Az egylet szelleme családis, a megértő, nevelő-atyával, a pappal az élén. Családi, szakmai és társadalmi életre nevel. Felölel mindent, amit tisztességes ifjú megkíván: műkedvelőt, sportot, mulatságot. Alosztályba tömöríti a tanoncokat, megszervezi a leányklubot, pártoló tagokul nyeri meg a mestereket. Igazi nagy család s el van terjedve az egész világon is. S milyen kedves estét töltött együtt a 100 tagú móravárosi vendégsereg! Nem hiába fáradozik az elnök-anya: Majtényi főtiszt. úr. Alsóváros és Móraváros kibontotta a Kolping-zászlót! Mikor követi őket Rókus után a többi városrész és a falvak ifjúsága?

*) Lapunk nyomása közben kapjuk a hírt, hogy a rókusi Kolping-család is megalakult.

Fábián Ferenc kereskedő s. (Szeged)

Szeged-Felsőváros dolgozó ifjúsága sejtrendszerrel két hónap alatt harminc tagot toborzott. Az apostoli bátorságú Imre atyát kértük fel vezetőül. A hétfőnkint tartott gyűléseken szociális, világnézeti és szakmabeli kérdéseket tárgyalunk; kellemes szórakozásról és a »napsugár-lányok« szervezéséről is történik gondoskodás. Arról is gondolkozunk, hogy a tanoncokat külön alosztályba szervezzük. Ez a munka a Belvárosban már sikeresen halad a megoldás felé. Ha a »becsület és

szaktudás» programja mellett kitartunk, magunkhoz vonzzuk az ifjúság zömét s az ország felfigyel, mert az Alföld ritkán mozdul, de akkor nagyot!

Szabó István kereskedő s. (Szeged)

Nem akar lemaradni Ujszeged sem az ifjúsági front vonaláról, melybe a jelek szerint Somogyi-telep is nemsokára beáll. A fiatalság iránti megértő szeretet minden oldalról mutatkozik Szeged városában. Az iparos- és kereskedő ifjúság Mária-kongregációja pl. december 8-án rendezett ünnepséget és azon megjelent az ifjúság iránt mindig melegszívű Püspök Atya is. És bárhol rendezünk valamit, telt házat kapunk. Ujszegeden is örömmel nézi Ugi plébános úr az első szárnypróbálgatást. De Becker főigazgató úr, Klacskó tanár úr zenei tudásával, Balogh főoktató úr mind támogatják. Mit kellene mondanunk arra az ifjúságra, amely a biztos győzelem reménye mellett is tétlen marad?

ifj. Burkus András könyvkötő (Szeged)

A kényelmes halak

Kis mese nagyoknak

Egy kis tóban vidáman és nyugodtan éltek a halak. Azaz csak éltek volna vidáman és nyugodtan, ha nem jöttek volna állandóan emberek a tóhoz fürdeni. Ezek ilyenkor mindig föl kavarták az egész vizet. Nem volt tőlük nyugalom. Itt-ott ki is fogtak egy-egy halat. Gyászolhatott az egész halcsalád.

Mindig azon sópáncodtak, hogy bárcsak sohse jöttek volna ezek a gyalázatos emberek a tóhoz fürödni. Egyszer aztán elmaradtak. Lett is nagy öröm. Vigan és zavartalanul cirkálhattak a nyugodt vízben.

De nem sokáig, mert a nagy nyugalomban kezdett a tó vize megromlani. A behordott falevelet senki ki nem szedte, a vizet senki fel nem kavarta. Már csak úgy szédelegve keringtek a poshadt vízben a beteg halak, ki az oldalán, ki a hátán. Senki sem zavarta őket.

*

Mi sem féljünk attól, ha például egyleti életünkben mindig akadnak akadékoskodók. A mérsékelt elmentét az élet sója.

gy gondolkoznak

a dolgozó fiatalságról az igazi egyetemi hallgatók:

»... Egy bizonyos, hogy nekünk nagyot kell fordítanunk a mai közvélemény érdeklődésének távcsővén és a saját érdeklődésünk irányán is. Észre kell vennünk, hogy közelebb van szívünkhöz az alföldünk falu és tanyavilága, mint az alpesek idegen népei. Hogy nekünk többet kell törődni alföldi legénytestvéreinkkel, mint Amerika filmszínészeinek hadával. Meg kell látnunk, hogy számunkra nagyobb érték egy városzéli munkástelep vagy síksági tanyaközpont, mint akár tíz angol világváros. Közelebb kell álljon szívünkhöz a dorozsmai kunfiúk, a tiszaháti kemény-

vágású jász legények és lányok boldogsága, mint akár ezer, meg ezer idegen hercegi és trónörökösi nász. Rajongunk a sportért, a nagy küzdelmek nemes és öntudatfejlesztő harcaiért, de először éljünk! S azért azt kell mondanunk, nekünk jobban kell nyomja a szívünket és jobban lefoglalni érdeklődésünket alföldünk fiatalságának gazdasági, kulturális és hitéleti sorsa, mint akár ezer világbaajnoksági küzdelem, vagy ezer idegen vakparádé, csinadratta és hülyeség.

(Részlet Radnai Mikes jogszigorló beszédéből.)

Levelet irtak a szeged-zákányi tanyai legények

egyik városi ismerősüknek:

Talán legjobbkor jött az a gondolat, hogy az ifjúságot védőszárnyak alá kell venni. Így találja meg a rendes szórakozást is, melyet most a dugott bálakon, az úgynevezett »csutrikon« keres. Az ilyen vécsár aztán nem egyszer bicskás párviadallal végződik. Nem lehet a fiatalságot így elcsapva, magára hagyni.

Meg is kezdtük az összejöveleteket. Ha egy jó lelkezet fog bennünket a jó útra vezetni, miért ne sikerülne mozgalmunk? Decemberben miközülünk ketten résztvettek az ipartestületi ifjúsági tanácson. A nagy barátságosság igen jól esett, mert azelőtt csak arról ismertük a városiakat, hogy buta parasztnak neveztek bennünk. Jöjjenek ki a városi fiatalok is megismerlenni bennünk!

Meg akarjuk választani magunk közül a vezetőket is. Aztán jó mulatságos előadásokat tartunk, hogy összeszokjék az egész cimboraság. Csak kapjunk mi is oly megfelelő vezetőket, mint a városiak, mi is dolgozunk egy akarattal a szebb magyar jövőért.

Lengyelkáporna, 1936. jan. 1. Szécsi Antal, Jáger András, Katona Balázs (és még 11 aláíró).

(Órákon át tanácskoztak a fenti gondolatokon a derék gazdaifjak; meglátszik rajtuk Széll plébános úr Szegfű kántor úr és k. testvéreinek sok fáradozása!)

MAGUNK KÖZÖTT

című rovatot nyitunk, ahol a dolgozó ifjúság hozzánk intézett kérdéseire, kételyeire csattanósan megfelelünk. Kérdezz hát — felelni fogunk. (Cím: D. F. Szeged, Ipartestület.)

»Az Isten országa itt a földön nem állhat milliomosokból és koldusokból, palotákból és ólakkból. A kereszténység ideálja az, hogy se tulságosan gazdag, se tulságosan szegény osztályok ne legyenek.« (Perlaky.)

Megrendelés! Husznál több szám rendelése darabonként 2 fillér + 20% portóra (pl. 50 drb. ára 1.20 P). Postautalványon (amelyen röviden írni is lehet) előre több hónapra beküldhető az ár.

Cím: D. F. központja, Szeged, Dugonics-tér 12.

Danner Mihály

csemege és borkereskedése
SZEGED, Széchenyi-tér 7.

Alapítva: 1888.

Telefon: 1078.

A legolcsóbb beszerzési forrás, **lúszter és csemege**
árakban saját borpinoészetének gyöngyél.

Wirth és Rengey

írógép és irodaberendező
 vállalata

Szeged, Széchenyi-tér 5.
Tel. 22-21.

Remington írógépek képviselője. Világmarkás töltőtollak.
 A vidék egyetlen számológép specialistája. Fővárosi szinten
 álló javítóműhely. Legjobb minőségű írógépszalag, carbon-
 papír és sokszorosító anyagok raktáron. Sokszorosító gépek

A legjobb katolikus politikai napilap a

Szegedi Új Nemzedék

A Szegedi Katolikus Tudósító előfizetői havi P 2:30
 kedvezményes áron kapják. — Megrendelhető a
 kiadóhivatalban Dugonics-tér 12. szám alatt, vagy
 ugyanott lapunk kiadóhivatalában.

Legolcsóbban a

SEGESVÁRY drogériában

TELEFON: 13-42.

vásárol. Szeged, Kárász-u. 6. szám alatt.

Minden este 6 óra után kaphatja Szegeden 4 fillérért a

budapesti UJ NEMZEDÉK
 keresztény riportlapot.

Gáztűzhely

**a konyha disze,
 gázzal főzni élvezet!**

Gázgyár

KATOLIKUSOK

vásárlásnál, rendelésnél **pártoljátok**
 az itt felsorolt szegedi cégeket, itt kap-
 játok a legjobbat és legolcsóbbat!

Butorcsanakok: Szendrényi Géza és tsai, Dugonics-tér 11.
 Fehérneműek és vászonkereskedés Csonka család vő-
 félyboltja Klauzál-tér 9.

Írógép: Wirth és Rengey, Széchenyi-tér 5.

Kárpitosok: Wolgard Rezső, Kigyó-utca 1.

Kézimunka: Fáy Margit, Tisza-L. körút 57.

Keztyű, fűző, harisnya: Hőfle kesztyűs nél Klauzál-tér 3.
 Órás, ékszerész: Csury Ferenc, Kárász- u. 16.

Ruhaáruház: Szécsi Ferenc, Cseko- nics-u. 4

Vasárak: Farkas Imre vaskereskedés Szeged, Valéria-tér 13.

Egyenruhák

és egyenruhákhoz szükséges
 kellékek, az összes katonai
 felszerelések, saját készítésű
 sapkák a katonaság, csendőr-
 ség, vámórség, pénzügyórség,

rendórség, vasutasok, hajósok, tűzoltók, sofförök, portá-
 sok, és szolgák részére, bajtársi diáksapkák és levente
 sapkák legelőnyösebb beszerzési forrása.

Bel- és külföldi szövet raktára. KRIER RUDOLF
 egyenruha és uri szabószága. Klauzál-tér

A Fogadalmi Templom toronyórájának tervezője, készítője

CSÚRY FERENC

óra, ékszer és rádió szaküzlet
 SZEGED, KÁRÁSZ-UTCA 16. sz.
 Toronyóra készítés és javítás!
 Alapítva 1911. Telefon: 28—69.

Felelős szerkesztő:

vitéz Máriaföldy Márton dr.

Felelős kiadó:

Zehntbauer János

Szegedi Új Nemzedék Lapv. Rt.

Felelős üzemvezető: Arady Lajos

T.M.Kir. Ügyézség
 Szeged.